

Express Zagłębia

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Sw. Anny 12

ODDZIAŁY: KIELCE, Wesola Nr. 7, tel. 19-78; BĘZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331, DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3 Maja 5, tel. 97; CZELĄDZ, Bytomska 81; GRODZIEC, Legionów, tel. 719-66.

Granica francuska obleżona przez uciekinierów z Hiszpanii

PERPIGNAN, 28. I. PAT. Korespondent Havasa donosi, że miejscowości Perthus, Certere, Bourghmadame są formalnie obleżone przez uciekinierów przekraczających granicę francuską.

Na wysokości port Vendres cała flotyła statków i barek hiszpańskich z uciekinierami kieruje się w stronę wybrzeży francuskich. Pluton francuskiej straży granicznej zostały wzmocnione oddziałami dragonów i piechoty. Celem wzmożenia ochrony granicy, oddziały strzelców senegalskich z Perpignan obsadziły Certere, Perthus i Ports Demollo.

Z granicy sygnalizują, że uciekinierzy w wielu punktach przekraczają granicę

nielegalnie. Duża partia zdołała przedrzeć się przez tunel międzynarodowy pod Cerbere.

W pobliżu Perthus przekroczyło granicę ponad 100 żołnierzy, których rozbrojono i internowano w Mahissad. Dziś rozpocznie się ewakuacja uciekinierów do obozów w głąb kraju.

W tym celu nastąpią w najbliższym czasie do gen. Franco deposesę następującej treści: Naród włoski entuzjastycznie pod Barceloną, które jest wstępem do zwycięstwa ostatecznego, otwierającego w świecie nową erę Hiszpanii.

PIWA TYCHY
1629
Od trzystu lat idą w świat

Czechy uznają de jure rząd gen. FRANCO.

PRAGA, 28. I. Czeskie biuro prasowe podaje, że rząd czechosłowacki postanowił uznać rząd gen. Franco również de jure. Oznaczenie de facto nastąpiło już dawniej. O decyzji tej zostali powiadomieni delegat czechosłowacki przy rządzie gen. Franco w Burgos oraz delegat rządu gen. Franco w Pradze.

PRAGA, 28. I. Czeskie biuro prasowe podaje, że rząd czechosłowacki postanowił uznać rząd gen. Franco również de jure. Oznaczenie de facto nastąpiło już dawniej. O decyzji tej zostali powiadomieni delegat czechosłowacki przy rządzie gen. Franco w Burgos oraz delegat rządu gen. Franco w Pradze.

KONCESJONOWANE KURSY KROJU, SZYCIA I MODELOWANIA

zatwierdzone przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, pod kierownictwem Miistrzyni

Anny Szczepańskiej dla przyjezdnych ulgi, niezamężnym ustępstwa, po ukończeniu świadectwa prawne. — Zapisy codziennie w kancelarii SOSNOWIEC (Wawel) Legionów 28. Również zapisy uczęszanie do egzaminu czeładniczego Izby Rzemieślniczej.

Posiedzenie rady ministrów

WARSZAWA, 28. I. PAT. Dnia 28. I. m.

w prezydium rady ministrów w obecności marszałka Edwarda Śmigłego Rydza odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławy Składkowskiego posiedzenie rady ministrów, na który zakończono obrady, rozpoczęte na posiedzeniu rady ministrów w dniu 25. I. w sprawie potrzeb gospodarczych

Wszystkim tym, którzy wyrazili nam współczucie jak również, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom.

ś. † p.

RYSZARDA MONSIORSKIEGO

a szczególności Przewielebnemu Proboszczowi M. Zawadzkiemu za przybycie na pogrzeb i odprowadzenie nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku, ks. Stasińskiemu za odprawienie nabożeństwa za spójność jego duszy, dr. Riedlowi za serdeczną i troskliwą opiekę podczas choroby i za przybycie na pogrzeb do Warszawy, oraz za przybycie na pogrzeb delegacji Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności w osobach p. Czerwińskiej, SS. Pasjonistek Alfonsy i Julji, p. Sztajnera, delegacji Ochotniczej Straży Pożarnej w Będzinie z komendantem Jędralskim na czele, delegacji Zarządu Banku Ludowego w osobach pp. Chropacza i Bartnika, delegacji Zarządu Głównego Zrzeszenia Przemysłu Graficznego w Polsce, delegacji Zrzeszenia Przemysłu Graficznego w Polsce, oddział w Sosnowcu, przedstawieliwi Expressu Zagłębia p. dyr. Zielińskiemu i wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym składa serdeczne Bóg zapłać.

ŻONA, SYNOWIE, SYNOWA I RODZINA.

Min. Sidor wierzy w odrodzenie przyjaźni Słowaków z Polakami

PRAGA, 28. I. W dniu wczorajszym korespondent PAT. odbył dłuższą rozmowę z wicepremierem rządu praskiego min. Karolem Sidorem.

Omawiając potrzebę dobrych stosunków z sąsiadami, wicepremier Sidor wyraził się krytycznie o ostatnich incydentach na Rusi

Podkarpackiej, które zarządzały stosunki z Polską i Węgrami. Ostatnie napięcie polityczne z sąsiadami na pograniczu Rusi Podkarpackiej wywołane jest nieskoordynowaną zupełnie z rządem centralnym polityką czynników rusińskich, które — jak wyraził się min. Sidor — nazywają się obecnie Ukrainami.

W świetle tego negatywnego stanowiska rządu praskiego co do celów i działalności rządu w Huszcie rozpatrywać należy nominację gen. Prehali, który ma tam na imię i reprezentować wolę Pragi.

Na zapytanie korespondenta PAT. o wyniki rozmów min. Chvalkovsky'ego w Berlinie min. Sidor oświadczył, że od rozmów tych nie należy się spodziewać żadnych większych sensacji. Przy tej okazji zdemontował on pogłoski o rzekomej unii celnej niemiecko-czeskiej, jak również o współpracy wojskowej obu krajów.

Przechodząc na zakończenie tej interesującej rozmowy do omówienia obecnych stosunków polsko-słowackich min. Sidor, znany ze swej wieloletniej działalności na rzecz zbliżenia polsko-słowackiego oświadczył, że niestety ostatnie wydarzenia zaciążyły nieco na sympatiach słowackich. Trzeba jednak te rzeczy pozostawić czasowi. On jednak sam wyraża gorące przekonanie, że czas zagoi wszystkie rany. Oświadczył on, że wierzy w odrodzenie przyjaźni wojskowych Słowaków i wolnych Polaków.

W związku z tym poinformował korespondenta PAT. o mających wkrótce powstać zarówno w Bratysławie, jak i w innych miastach, towarzystwach słowacko-polskich, celem kulturowania przyjaźni polsko-słowackiej.

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chorób wenerycznych i skórnych „POMOC”
SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 31
Czynna 11-1 i 5- pp. w święta 11-1
Tel 61-889

... już się rozpoczęły

BIAŁE TYGODNIE

w firmie BRONISŁAW GARLIŃSKI
SOSNOWIEC, 3-go MAJA 19

Na razie nie ma widoków na uruchomienie kopalni ołowiu w Bolestawiu koło Olkusza

WARSZAWA, 28. I. Wczoraj po kilkunastu godzinnej dyskusji komisji budżetowej Sejmu nad budżetem Min. P. i H. min. Roman udzielił wyjaśnień i odpowiedzi posłom, którzy zabierali głos w dyskusji. Między innymi min. Roman odpowiada-

jąc na przemówienie posła Gduli o zagadnieniach surowcowych poruszył sprawę uruchomienia kopalni ołowiu w Bolestawiu koło Olkusza. Min. oświadczył, że „Co się tyczy kopalni ołowiu w Bolestawiu koło Olkusza, to w najbliższym

stanie rzeczy zbyt duża rozpiętość między kosztami produkcji, a ceną światową uniemożliwia w tej chwili uruchomienie kopalni. Gdyby zaistniał choćby cień warunków pomyślniejszych, to nastąpi uruchomienie”.

Skarby w pałacu prem. Negrina

Wojska gen. Franco posuwają się naprzód

SALAMANKA, 28. I. PAT. Komunikat głównej kwatery wojsk gen. Franco stwierdza znaczne posunięcie się naprzód wojsk nacjonalistycznych na froncie katalońskim. Komunikat mówi o zajęciu następujących miejscowości: Naves, Palatorellas, Serasaus, San Pedro, Arte, Llagosta, San Justo, Castellet i Santa Coloma de Gramanet.

Odziały nacjonalistyczne zdobyły 60 dział i 1000 karabinów maszynowych.

W podziemiach dawnego pałacu premiera Negrina wykryto wielką ilość klejnotów, w tym dwie korony z obrazu Matki Boskiej „Sagrario Toledo”, jak również kilka milionów w monetach zagranicznych.

Na froncie Estremadury wojska gen. Franco zdobyły nowe stanowiska.

Nieodbywały wypadek MIMOWOLNEGO SAMOBÓJSTWA

Niezwykły wypadek mimowolnego samobójstwa wydarzył się pod Przemysłem.

Oto w Maćkowicach w domu Paury Piż odbywała się zabawa, w której udział wzięli m. in. wieśniak Michał Lusio w towarzystwie żony. Bezpośrednio przed końcem zabawy Lusio chcąc się popisać swą siłą, przystąpił do stojącego obok drzwi siedemnastoletniego Mikołaja Górę i ująwszy go lewą ręką wpół chciał przerzucić sobie na ramię. W chwili na chyleria się syknął z bólu puścił Górę i zerwał z siebie marynarkę i kamizelkę a następnie koszulę z lewej piersi Lusio buchala silnym strumieniem krwi. Przez rażeni widzowie rzucili się w stronę Lusio który upadł na ziemię i ułożył go jaszczka na tapczanie gdzie po chwili zakończył życie, nie odzyskawszy już przytomności.

Przybyły posterunkowy stwierdził właściwą przyczynę zgonu wieśniaka. Oto jak się okazało miał śp. Michał Lusio w lewej kieszeni wewnętrznej marynarki sztylet którego ostrze skierowane było ku górze. W chwili kiedy przyparł do siebie Górę, by go sobie przerzucić na ramię, ostrze sztyletu wbiło mu się w serce.

GERONA, 28. I. PAT. Komunikat ministerstwa obrony narodowej podaje, że republikańskie ewakuowali Barcelonę, aby uniknąć oblężenia miasta o dwóch milionach mieszkańców, w czym większość stanowią kobiety, dzieci i starcy. Komunikat dodaje, iż bardzo gwałtowna bitwa toczyła się nadal na wszystkich frontach Katalonii, w szczególności na odcinkach Goldenargo, Solsoma, Turia, Manresa, Sabadell i Masnou. Na froncie Estremadury nieprzyjacieli

udalo się uzyskać pewne korzyści w kierunku Cerromatallana i Los Lasquez, lecz korzyści te w następstwie energicznych przeciwataków zostały zneutralizowane.

BURGOS, 28. I. PAT. Radio Nacional donosi urzędowo, że wojska narodowe posunęły się naprzód o 22 km. na północ od Burgo, zajmując ważne miasto Matara.

Na odcinku środkowym zajęto Sabadell i Ripoll. Na odcinku północnym zajęto ważny węzeł komunikacyjny Artes.

Wszystkim tym, którzy okazali tyle serca w bolesnej chwili po zgonie mego męża

Ś. p. Walentego Sroki

b. obywatela m. Sosnowca i prezesa Stow. Zawodowego Właścicieli Zakładów Restauracyjnych na powiat będziński.

a w szczególności ks. dziekanowi Grzywakowi — proboszczowi parafii Kazimierz, ks. Dzienniarzowi, Stow. Właścicieli Zakładów Restauracyjnych, Zw. Kelnerów i pokr. Zawodów w Sosnowcu oraz najbliższym Kolegom i Przyjaciolom składa serdeczne „Bóg Zapłać”

stroskana w nieutulonym żalu
Z O N A.

Wędzili mięso ludzkie i sprzedawali na targu

BRUKSELA, 28. I. PAT. W okolicy złodajnych terenów Kilo Moto (Kongo belgijskie) wykryto kilkadziesiąt wypadków morderstw.

Chodzi tu o morderstwa rytualne sekty murzyńskiej, popełnione na członkach

sąsiedniego plemienia.

Mięso pokrajanych na kawałki trupów po uwędzeniu sprzedawano na waga na targach.

Dotychczas aresztowano około 200 krajowców.

2000 policjantów z generałem na czele ściga zuchwałą bandę w lasach dziewiczych

RIO DE JANEIRO, 28. I. PAT. Wobec tego, że grasujący od kilku lat w głębi dziewiczych lasów Matto Grosso, bandyta Silvano znowu zaczął niepokoić bardziej wysunięte osady, prezydent republiki specjalnym dekretem mianował gen. Joes Calvacanti wykonać zarządzeń wyjątkowych mają

cych na celu wytępienie bandytyzmu w tym stanie.

Herzycy bandy Silvano, posługujący się tymi samymi metodami, co nieślawnej pamięci Lampeao, który został niedawno zabity w jednym z północnych stanów, rozporządza siłą ponad 2000 ludzi.

Przeciwko tej bandzie musi być mobilizować kilka oddziałów policji w sile około 2000 ludzi.

Gen. Calvacanti posiada szerokie pełnomocnictwa, na podstawie których zarządził stan wyjątkowy na terenie prowincji Matto Grosso, zabraniając poza tym handlu bronią i amunicją.

Przeciwnicy w czarnych strojach, zawożąc pienia żałobne; za nimi przytoczone nieśli trumnę ze zwłokami, za którą tuż zaraz kroczyli obaj Radziwiłłowie w otoczeniu trzech Ciechanowickich i co najprędniejszych dostojników litewskich, popieczników swej partii. Dalej postępowała szlachta według zasług, wieku i godności i uszeregowana, za nią wojsko, a na końcu obrzyni, nieprzeliczony tłum.

Już choćby tylko z liczby uczestników tego pogrzebu można było brać miarę o potęgę frakcji radziwiłłowskiej.

Obszerny ementarz i wszystkie dookólne place nie były w stanie pomieścić wszystkich żałobników, to też ementarz weszli tylko co najprędniejsi, a na placach zgromadziła się szlachta i wojsko.

Po odprawieniu ostatnich ceremonij kościelnych nad trumną, przematnia melodia pieśni pogrzebnej wzbudziła się łzawymi tonami w niebo. Zerwały się szloch i płacze w różnych miejscach, buchnęły łkania zduszone i długo wycisy w tym żalu utulić się nie mogli. Ale gdy w końcu opanowano żal, zaczęli nad trumną przemawiać kolejno tężni oratorowie, grzaniąc niby traby jerechowskie o cnotach zabitego, a zwłaszcza o niecnocie pana Strutyńskiego, wołając na niego o sąd, o pomsty grom.

ADAM CZEKAŁKI
PRZEKLETA MIŁOŚĆ
Powieść

52) Ciechanowiccy z Wołodkiewiczem rzucili się na poszukiwania wólcza tej warowni, wycinając po drodze spotkaną służbę, ale zbrowowali wszystkie zakamarki, wszystkie komnaty, nawet piwnice i strych, lecz grafa nigdzie nie odnaleźli. Zniknął gdzieś bez śladu, jak duch.

On musi tu gdzie być! — pisał się starosta opeski. — Boć w duchu niewidzialnego przemienił się nie mógł!

I nakazawszy zapalić żagwie i obstawiać cały dworek, ruszyć na poszukiwanie za znużonym grafem Strutyńskim.

Lecz graf przepadł, jakby się pod ziemię zapadł, i on jeden, jak się zdaje, ocalał z pogromu bo kto nie padł w walce, tego następnie utopiono w jeziorze aby i świadek kleński nie pozostał.

Po poru godzinach walki, kiedy ustąpiła już rzeź, na niebo wypłynął księżyc i martwym swym blaskiem oświetlił niewyraźnie pobojowisko. Panowała tu teraz, po niedawnej wrzawie bitewnej, cisza. Śmierć bezszelestnie

krażyła nad pobojowiskiem, a kogo z rannych dotknęła swym palcem, ten z cichym jękiem lub z cichym westchnieniem zasypiał na zawsze.

Na rozkaz Ciechanowickich porządzono pośpiesznie trumny i układano w nich poległych. Do najbardziej szlachetnej Ksawerego i wśród okrutnego lamentu i zawodzenia, w otoczeniu nieprzeliczonej rzeszy radziwiłłowskiej frakcji, powieziono do Wilna, aby sędziom sprezentować trup i domagać się sądu i kary na zbrodniarzy.

XV.

SAD I KARA

Ciągnął ów ogromny kondukt żałobny wolno ku Wilnu, a po drodze burzył umysł szlachty i skarzał się a boleśnie wzywał na zbrodniarstwo, pomsty nieba i braci szlachty tu na ziemi. Jak Litwa długa i szeroka biła ten lament Ciechanowickich. Tłumy szlachty z rozmaitych powiatów przyłączały się po drodze do konduktu tworząc już teraz ogromną rzeszę, któ-

ra mogła, w razie potrzeby, stawić skuteczny opór nawet regularnemu wojsku nieprzyjacielskiemu.

Pułkownik Wołodkiewicz nie przeciągnął za innymi do Wilna, ale zabrawszy zwłoki syna i otoczywszy ten kondukt żałobny żołnierzami, poszedł do swoich majątków, by jedynaka przystojnie tam pochować, a potem poczekać na wyrok trybunału wileńskiego.

Przyściągający do Wilna, Ciechanowiccy zgłosili się bezwzględnie w sądzie i tutaj, okazując trupa młodzieńca, tak niecnie w zaraniu życia ręką zbrodniczą zamordowanego, a chwając własną „modestie i moderację” w tej sprawie — domagali się skazania grafy Strutyńskiego na infamię i ukaranie na gardle, jako jedynie winnego tej zbrodni.

Opisawszy sprezentowane zwłoki, trybunał obiecał sprawę rozpatrzyć, a tymczasem nakazał trupa pochować.

Przygotowano się też do tego pogrzebu z wielkim staraniem i pieczołowitością pragnąc z niego uczynić wielką manifestację przeciwfamilijną. Sam książę Panie Kochanku, w towarzystwie swego nieletniego marszałka trybunału litewskiego, osobiście przybył do Wilna na ten pogrzeb pragnąc oddać ostatnią posługę członkowi tak wiele wiernego i oddanego mu rodu.

Po nabożeństwie żałobnym w kościele, odśpiewaniu egzekwii — wyruszył na ementarz ogromny orszak żałobny. Na przodzie szli księża i za-

PO WIZYCIE

Onegdaj wieczorem min. Ribben trop powrócił do Berlina po dwudniowym pobycie w Warszawie.

Na podstawie informacji uzyskanych z miarodajnych źródeł dyplomatycznych możemy ustalić szereg punktów, w których w Berchtesgaden a następnie w Warszawie zamknięto zgodne ustalenia polsko-niemieckie:

1) Stosunki polsko-niemieckie pozostają i na przyszłość oparte na zasadniczo deklaracji polsko-niemieckiej z 1934 roku. Ustalenie to jest bardzo ważne jeżeli zważyć, że jeszcze przed bodaj miesiącem, wartość tej deklaracji na skutek pewnych zapędów proukraińskiej propagandy niemieckiej zdawała się być zagrożona.

2) Polska zachowuje całkowicie pozycję równowagi pomiędzy Moskwą a Berlinem, dochowując równocześnie wierności swym umowom sprzymierzeńczym z Francją i Rumunią.

3) Polsko-niemiecka umowa z r. 1934 jest instrumentem stabilizacji i nie może być użyta w żadnym wypadku w interesie niemieckiej polityki dyplomatycznej na wschodzie Europy.

4) Polska nie przystępuje do paktu antykominternowskiego i w żaden sposób nie wchodzi w orbitę osi Rzym — Berlin zachowując jednakowo dobre stosunki z państwami tej osi, jak i z państwami orientacji przeciwnej tj. z Anglią i Francją.

5) Wzmocnienie współpracy ekonomicznej Polski z ZSRR pozostanie w przyszłości tylko w dziedzinie ekonomicznej, bez wiązania się jakakolwiek bądź współpracą polsko-rosyjską w dziedzinie politycznej.

6) Niemcy nie będą zastrzelały zagadnień Gdańska, Kłajpedy i Ukrainy, a na proukraińska propagandę w Niemczech nałożony będzie mocny tłumik, co stać się może tym łatwiej, że Niemcy zajmą się w przyszłości wysuwaniem własnych i popieraniem włoskich żądań kolonialnych.

7) O jakiegokolwiek bądź budowie autostrady, łączącej Niemcy z Prusami Wschodnimi przez Pomorze, o czym donosiła prasa angielska i amerykańska mowa być nie może.

8) Oba państwa ponowią swe wysiłki, zmierzające w kierunku rozwiązania zagadnienia swobodnego równoprawnego rozwoju mniejszości polskiej w Niemczech i mniejszości niemieckiej w Polsce.

Na froncie politycznym

PRZED KONGRESEM STRONNICTWA DEMOKRATYCZNEGO

Ag. Echo donosi: W związku ze zbliżającym się kongresem Stronnictwa Demokratycznego, który już ostatecznie ma odbyć się w lutym b. r. Komisja Kongresowa pod przewodnictwem p. Wincentego Rzymovskiego kończy opracowywać materiały kongresowe, a mianowicie deklaratywną, program i statut. Jak zapewniają z kół zbliżonych do tego ugrupowania, najpoważniejszymi kandydatami na prezesa Stronnictwa Demokratycznego są: p. wicemarszałek Kwasiński i plk. January Grzędziński choć w ostatniej chwili mogą zejść jeszcze pewne niespodzianki.

CO SIĘ DZIEJE Z F. MUSIOŁEM

Akcja polityczna p. Musiologa kuratora Z. N. P. skończyła się niepowodzeniem. W grudniu ub. r. został on zwolniony ze służby państwowej. Będąc nauczycielem gimnazjum w Mysłowicach, prowadził ożywioną działalność społeczną co zwróciło na niego uwagę młodych radykałów narodowych. Dostaje się za kuratora ZNP do Warszawy. Po zwolnieniu go z tej funkcji, zostaje urzędnikiem w VIII stopniu służbowym w Katowicach, prosząc dalej o akcję „Kuznicy” katowickiej. Po zwolnieniu ze służby zaprzestano wszelkiej akcji politycznej. (P.A.A.)

—oOo—

GRAJCIE U NAS!

GDYŻ SZCZĘŚCIE SPRZYJA STAŁE NASZYM GRACZOM W 43 LOTERII U NAS PADŁO:

zł. 50.000	na Nr. 34574	zł. 5.000	na Nr. 29432
zł. 20.000	na Nr. 31645	zł. 5.000	na Nr. 62829
zł. 15.000	na Nr. 31661	zł. 5.000	na Nr. 64559
zł. 15.000	na Nr. 75947	zł. 5.000	na Nr. 70693
zł. 15.000	na Nr. 143773	zł. 5.000	na Nr. 80332
zł. 10.000	na Nr. 16577	zł. 5.000	na Nr. 81223
zł. 10.000	na Nr. 75227	zł. 5.000	na Nr. 109695
zł. 10.000	na Nr. 75838	zł. 5.000	na Nr. 126912
zł. 10.000	na Nr. 129725	zł. 5.000	na Nr. 138117
zł. 10.000	na Nr. 146571		
zł. 10.000	na Nr. 146738		

22 wygr. po Zł. 2.500.—
19 wygr. po Zł. 2.000.—
50 wygr. po Zł. 1.000.—
oraz wiele, wiele innych

SZCZĘŚLIWA KOLEKTURA

A. WOLAŃSKA

Centrala WARSZAWA, NOWY ŚWIAT NR. 19
Oddziały: w WARSZAWIE, WILNIE i KRAKOWIE
LOSY DO I KLASY 44 LOTERII JUŻ SĄ DO NABYCIA.
CIĄGNIENIE 23 LUTEGO rb.

Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odwrotnie

Konto PKO 7192

Lloyd George wierzy w... Ligę Narodów i nie boi się wojny

Były premier Wielkiej Brytanii z okresu wielkiej wojny i traktatu wersalskiego, Lloyd George, ogłosił w paryskiej „Marianne” artykuł, w którym ocenia sytuację polityczną „po

wojnie”. Nie byliśmy w stanie bronić się, a jeszcze mniej — iść na pomoc innym.

— „Gdybym był premierem na miejscu Chamberlaina — zapewnia Lloyd George — i gdyby mi przyznano 3 miliardy funtów na

zbrojenia, dając mi 3 lata na zrealizowanie programu zbrojeń — obrona narodowa nie byłaby w takim stanie, w jakim obecnie się znalazła”.

Lloyd George daje do zrozumienia, iż wprowadzić w razie ataku niemieckiego, zwłaszcza w pierwszych okresach wojny — Wielka Brytania ucieliby poważnie: od ataków nieprzyjacielskich lotników — nie mniej jednak w ostatecznym rezultacie państwa autorytatywne zostałyby miażdżone.

Zresztą — prorokuje — wstępnym angielskim stanem — nie wierzę, żeby doszło wówczas do wojny. Hitler i Mussolini są zbyt inteligentni, aby nie zdawać sobie sprawy z ryzyka, na jakie naraziłby ich wojna”.

Znamienne jest końcowe credo Lloyd Georgea, który całą nadzieję lokuje w Lidze Narodów (!), jest przy tym wcale kategoryczny:

„Jedynie odrodzenie Ligi Narodów może zapobiec nowym błędom. Tylko dlatego, że Liga straciła swoją władzę, Włochy mogły zakończyć zwycięską kampanię abisyńską. Tylko dzięki słabości Ligi Niemcy nie wahały się uderzyć pięścią w stół. Anglia i Francja muszą teraz uczynić wszystko, aby zapewnić Lidze Narodów ten autorytet, którego nie powinna była ona nigdy stracić”.

Na marginesie tych proroczych słów Lloyd Georgea warto przypomnieć anegdotę, jaka krążyła w prasie na temat zdolności przewidywania tego angielskiego polityka:

Lloyd George ogłosił w jednym z pism londyńskich artykuł, w którym obszernie wykazywał, że w najbliższych latach wojna nie grozi światu.

— A więc drzyjmy! — zawołał b. premier francuski Flandin. — Drzyjmy, gdyż Lloyd George obok Leona Bluma jest tym człowiekiem, który najczęściej myli się w swych przepowiedniach.

WINDZIARZ — DOKTOREM FILOZOFII

Ben Hamilton pełniący funkcję windziarza w jednym z drapaczy chmur w Nowym - Jorku zdał w tych dniach doktorat filozofii.

RASIZM W PROPAGANDZIE KOLONIALNEJ

W niemieckim czasopiśmie „Wille und Macht” w artykule „Francuscy żydzi kolonialni” autor ostro atakuje francuską politykę kolonialną, która jak twierdzi niszczy się poparciem żydów.

Na szpaltach pism

Po upadku Barcelony

„Wieczór Warszawski” maluje następującą opinię w krajach zachodnich:

„Po upadku Barcelony likwidacja wojny domowej w Hiszpanii odbędzie się w szybkim tempie, po czym należy oczekiwać rozdzielenia osi Rzym—Berlin także na Madryt i energicznego wystąpienia Mussoliniego z żądaniami terytorialnymi pod adresem Francji. Do żądań włoskich Niemcy rychło dołączą swoje postulaty kolonialne. W wyniku dojdzie do jakiejś konferencji międzynarodowej na której państwa totalne wystąpią z planem „nowego podziału świata” i wtedy albo Francja i Anglia ustąpią przed magią siły totalnej i będziemy mieli „nowe Monachium”, albo Europa stanie się w obliczu nowej wojny światowej”.

Wbrew tendencjom zdemoralizowania i obaw, istnieją poważne czynniki, działające w przeciwnym kierunku:

W szeregu czynników, zabezpieczających pokój w roku 1939, wymienić należy następujące:

1) Nawet po ostatecznej likwidacji wojny domowej w Hiszpanii (co potrwa jeszcze czas

powin) nie jest rzeczą pewną, że wyniszczona gospodarczo Hiszpania stanie się bezwonnym instrumentem polityki „osi”.

2) W rozgrywce włosko-francuskiej na Morzu Śródziemnym rolę buforu bezpieczeństwa i czynnika hamującego odegra niewątpliwie Anglia”.

Blans okresu anarchii

Tygodnik „Zaczyn” wyliczywszy potworne, jak na nasze warunki, rozmiary kwot idących na cele pomocy młodzieży akademickiej, pisze:

„Gdzież jest więc przyczyna, która powoduje że w okresie ogólnej poprawy gospodarczej sytuacja młodzieży akademickiej pogarsza się? Osoby obeznane z terenem akademickim dają na to nieomal jednobrzmiącą odpowiedź.

W ciągu ostatnich siedmiu czy nawet ośmiu lat wyższe uczelnie nie mogły zapłacić swym słuchaczom normalnych warunków studiowania. Nieustające burze politycz-

LLOYD GEORGE.

Kronika tygodniowa

Matka wynalazków

Wiadomo, że potrzeba jest matka wynalazków. Nie trzeba o tym nikogo specjalnie przekonywać, ale przyjemnie jest prawdę tę obserwować w chwili, gdy ona się na naszych oczach realizuje, gdy na gorącym uczynku przyłapujemy jakieś przysłowie, które formułą potwierdza rozgrywająca się przed nami sytuacja.

Tak właśnie jest z tą potrzebą — matką wynalazków.

Mam na myśli sprawę Teatru Miejskiego w Sosnowcu, jego zniszczenie i w końcu zamierzenia dyrekcji, idące w kierunku zorganizowania pracy zespołu na nowych podstawach, rozszerzenia zasięgu jego działania w głąb i w szer.

Oto, gdy, skutkiem pożaru, teatr został na pewien czas unieruchomiony, dyrekcja obok zastosowania pewnego rodzaju pośrednika, jakim jest praca w sali Kolejowego Przystanku Wojskowego w Sosnowcu, postanowiła zorganizować tak zwane „Eksperymentalne Studio Kameralne”.

Rzecz, wygląda tak: w gmachu Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłowych i Handlowych R. P. w Sosnowcu znajduje się ładna choć bez sceny salka, która naogół nie jest wykorzystana. W tej właśnie salkie ma powstać owe „Studio Eksperymentalne”. Ze salka jest bez sceny — to nie szkodzi, a nawet może to i lepiej. Uprościło to jeszcze bardziej sytuację i stworzy nastój czystej kameralności. Studio będzie po prostu (jeśli idzie o jego zewnętrzną formę) na wystawianiu sztuk bez dekoracji bez kostiumów, bez kurtyny, bez szminki i bez wszelkich innych typowo teatralnych rekwizytów, które wprawdzie przyzwyczajają nas do kolorowego piękna, ale za to odciągają nas od rzeczywistości, pokazując nam złudną, choć ex-otowną bajkę. Będzie to coś w rodzaju „Reduty” Osterwy.

Oczywiście sztuki dobierane będą od-

powiednio do warunków: raczej intelektualnie nasycone, niż z akcją, raczej z jak najmniejszą ilością osób. Właśnie na premierę ma pójść typowa taka sztuka Vernella pt. „Pan Lambertier, w której u dział bierze tylko dwie osoby. Następna sztuka będzie „Sprawa Moniki” Mrozowicz - Szczepkowskiej, w której występują trzy kobiety.

Z wprowadzeniem tej nowości dyrekcja wierzy, że potrafi zainteresować teatrem tych, którym dotąd nie odpowiadała sosnowiecka scena przez swą skromność w urządzeniach technicznych. Ci znajdą w nowopowstającym teatryku eksperymentalnym czystą literaturę i czyste słowo,

znajdą rzeczywistość wypowiedzianą jak najprostszymi słowami, nie wygraną, nie napuszoną, nie teatralną, od której dotąd stronili Eksperyment ten będzie o tyle ciekawszy, że każdą sztukę wystawioną kameralnie w sali Związku Pracowników będzie można także obejrzeć w barwach teatralnych, nasyconą światłem i piękną dekoracją.

Zagłębie więc zyska ciekawą inowację teatralną, której już z góry należy wróżyć powodzenie.

Zresztą nie. Nie wróżmy powodzenia, żeby nie zapeszyć!

WITOLD MAJCHROWSKI.

M/S PIŁSUDSKIM

PO SŁOŃCE POŁUDNIA

Gdynia — Lisbona — Palermo — Neapol — Tripolis — Ceuta — Gdynia.
7 — 30 kwietnia. Cena od zł. 660.—

FRANCOPOL Katowice, Mieleckiego 10
Warszawa, Mazowiecka 9, tel. 570-30

Zarządzenie ochronne
przed tyfuszem w Sosnowcu

Celem niedopuszczenia do przeniknięcia epidemii tyfusu na teren Sosnowca władze administracyjne wydały szereg zarządzeń ochronnych.

Przedewszystkim nakazano organom policyjnym przytrzymywanie osób o niechlujnym wyglądzie kierowanie ich do łazienki. Zwrócono się do dyrekcji tramwajów, aby osobom niechlujnym, brudnym uniemożliwiano przejazd. Podobne zarządzenie wydano dla komunikacji autobusowej. Ponadto polecono organom sanitarnym, aby zwrócili uwagę na składowe, stacje i większe skupiska ludzkie, by przestrzegano tam czystości.

Spółczesność Sosnowca powinno ze swej strony zwracać uwagę na te sprawy,

aby nie dopuścić do zawleczenia się tyfusu plamistego na teren miasta.

Restaurację w Kieleckim
odstąpi zaraz wdowa.

Duża wieś Kościelna. Do przejęcia tysiąc pięćset złotych. Informacje listownie: Jan Tyrawa, Minkowice, poczta Ratajezyce

POWIATOWY ZWIĄZEK SAMORZĄDOWY
Wydział Powiatowy
w Zawierciu.

OGŁOSZENIE.

Na zasadzie § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17-go czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz. Ust. R. P. Nr. 51 poz. 522 i § 5) rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1932 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu o sporządzeniu i ustalaniu budżetów związków komunalnych (Dz. Ust. R. P. z 1933 r. Nr. 11, poz. 71) zawiadamiam, że preliminarz Zawierciańskiego Powiatowego Związku Samorządowego na rok budżetowy 1939/40 jest wyłożony do publicznej wiadomości i wglądu w Sekretariacie Wydziału Powiatowego w Zawierciu (pokój Nr. 5) w okresie od 5 stycznia do 6 lutego 1939 roku.

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU POWIATOWEGO
STAROSTA:

(-) Mgr. TRZNADEL EDWARD.

Budowa kolei

Tarnowskie Góry — Zawiercie — Kozłów

WARSZAWA, 21. Wczoraj obradowała w senacie komisja administracyjno-samorządowa i komisja komunikacyjna. Komisja administracyjno-samorządowa projekt ustawy: 1) o użyciu broni przez policję państwową i organy ochrony granic państwa i przyjęcia bez zmian projektu, 2) o zespoleniu samorządu szkolnego

z terytorialnym oraz 3) nowelę do ustawy o państwowej służbie cywilnej. Komisja komunikacyjna rozpatrywała i przyjęła bez zmian dwa projekty ustawy: o budowie kolei normalno-torowej Tarnowskie Góry — Zawiercie — Kozłów i kolei Skierniewice — Łuków.

Dalsze zarządzenia sanitarno-porządkowe
w Sławkowie

W Sławkowie, gdzie stwierdzono 3 wypadki tyfusu plamistego, bawił w dniu 27 bm. wraz lekarzem powiatowym dr. Kiarskim, naczelnik wydziału zdrowia przy wojew. kieleckim dr. Dziewulski, który sprawdził wydane uprzednio zarządzenia przeciw rozszerzeniu się epidemii. — Wraz z tą komi-

sją był również lekarz powiatowy powiat siewierskiego, dr. Riedel.

W następstwie tej lustracji sanitarnej, wydano dalsze zarządzenia, jak usunięcie wszystkich uczniów — żydów ze szkoły powszechnej, odwołanie tarłów i ograniczenie przyjazd ludności do Sławkowa itd.

Drzazgi

ŚRODULA

Już teraz warto by wziąć pod uwagę niektóre sprawy, wymagające załatwienia przy ustalaniu planu robót wiosennych w Sosnowcu.

Jest naprzykład taka sprawa na Środuli: mieszkańcy ulic Mickiewicza i Słowackiego nie mogą się w sposób normalny dostać do ulicy Koropiuckiej, Robotniczej, Perla i in. Przyczyna jest prosta: brak przeocznie. Jakos nikt dotychczas nie zwrócił uwagi na ten drobny szczegół i nikogo nie zainteresowało, że mieszkańcy ul. Mickiewicza i Słowackiego, chcąc dostać się na inne ulice, zmuszeni są przechodzić przez rozmaite ogrodki i podwórza swych sąsiadów o ile, oczywiście, nie chcą nakładać kilkuset metrów drogi idąc po wytyczonej ulicy. Przydałyby się przynajmniej dwie przecznice, które połączyłyby te obok siebie położone arterie.

Drugą bolączką Środuli jest chłoneczny brak wody. Kilka studzien nie może wystarczyć na liczną zamieszkałą okolicę. Temu też można by jakoś zaradzić.

—oOo—

Przy głośniku

NAJSTARSZY I NAJMŁODSI ABONENCI
POLSKIEGO RADIA PRZED
MIKROFONEM

Dzisiaj o godz. 13.15 z wielkiego studia Polskiego Radia nadana zostanie na wszystkie rozgłośnie audycja z okazji osiągnięcia przez Polskie Radio miliona jego abonentów.

Studio Polskiego Radia gościć będzie nie tylko młodzi radiowcy w osobie wójty gminy Drobomierzany p. Czesława Nowaka, ale również jego sąsiadów abonentów nr. 953.000 i nr. 1.000.001, czyli p. Wacławę Sobczykowską — robotnicę z Łodzi i Stanisława Lipowskiego, naukowca z Kamienicy Koscielnej. Do studia przybędą również dwaj najstarsi abonent Polskiego Radia p. Cezary Pawłowski i p. Karol Wituszyński.

W osobach więc nagrodzonych laureatów Polskie Radio powita swych najstarszych i najmłodszych abonentów, którzy rozpoczęli i zakończyli marsz ku milionowi abonentów radia w Polsce.

W czasie audycji Naczelny Dyrektor Polskiego Radia m. n. Konrad Libki wręczy laureatom książeczki oszczędnościowe P. K. O. zawierające 4000 — zł. premii dla abonentów nr. 1.000.000 oraz gratulacje i podarunki dla pozostałych wyróżnionych. Audycja ta dzięki ciekawym zwierzeniom laureatów, zobowiązuje słuchaczy do fragmentów rozwoju radiofonii polskiej

DALSZE WYKLUCZENIA
W STR. LUDOWYM

Zarząd powiatowy Stronnictwa Ludowego we Włoszczowej wykluczył ze Stronnictwa Józefa i Jana Wiatel z Dancina za szkodliwą działalność dla Stronnictwa

Na ekranie

„Serce Matki”
wg. Ant. Marczyńskiego

W Warszawie wyświetlany jest obecnie z wielkim powodzeniem nowy film polski p. t. „Serce Matki”. Film ten porusza niezwykle ciekawe problemy psychologiczne. Maria i Wiesław spotykają się w górach pod czas burzy. Serca ich wypełniły się wzajemną miłością ku sobie, chociaż nie znali się zupełnie. Za jedną chwilę szczęścia Maria zapłaciła całym życiem, życiem pełnym żalu. W chwili, kiedy ma zostać matką doświadcza się, że Wiesław jest mężem jej przyjaciółki Elżbiety. W dalszym ciągu film przedstawia nam tragiczne dzieje matki i dziecka... Wzruszający ten dramat odznacza się mocnym i wyrazistym wzięciem akcji oraz bardzo wysokim poziomem realizacji. W rolach głównych występują: Stanisława Bogdanowa Lidia Wysocka, Ina Benita, M. Cylulski St. Sietalski i inni

Film ten wyświetlany będzie wkrótce w Sosnowcu.

LOS Y

do I-ej kl. 44 Loterii
są już do nabycia
w szczęśliwej kolekturze

St. HLAWSKIEJ

w Sosnowcu, 3 Maja 23

I W ODDZIAŁACH:

W BĘDZINIE, Małachowskiego 1

W DĄBROWIE G., 3-GO MAJA 2

W ZAWIERCIU, 3-GO MAJA 3

W GRODZCU, LEGIONÓW 3.

Wpisy na kursy stenografii
MASZYNOPISANIA I BIUROWOŚCI
W KATOWICACH.

Kierownictwo Pryw. Kursów „Praktyka Biurowa” w Katowicach ul. Młyńska 22, zawiadamia, że przyjmuje najdalej do 5 lutego zapisy na nowe kursy. Równocześnie prowadzi się kursy osobne dla młodzieży oraz dorosłych.

Kursy podlegają nadzorowi Władz Szkolnych. Równocześnie zawiadamia się, że młodzież winna przyszeć do zapisu z ojcem lub matką, względnie opiekunem.

Wielki film polski

„KŁAMSTWO KRYSTYNY”

Nowy film wytwórni Lec - Film p. „Kłamstwo Krystyny” został zrealizowany wg. poczytnej powieści Stefana Kiedrzyńskiego pt. „Dzień Upragniony”.

Głównym motywem akcji filmu „Kłamstwo Krystyny” są dzieje pięknej dziewczyny, która w imię miłości potrafiła poświęcić się na największe poświęcenie. Bohaterka filmu, to jedna z wielu współczesnych dziewcząt które spotkać możemy w każdym kraju, w każdym mieście.

Reżyserowi Henrykowi Szaro, należą się słowa uznania za doskonale zrealizowanie całości. Do sukcesu „Kłamstwo Krystyny” w wielkiej mierze przyczynili się artyści, odtwarzający w tym filmie główne role. Przede wszystkim doskonała Elżbieta Barszczewska. Debiut Jerzego Słowińskiego wypadł ponad wszelkie pochwały. Nareszcie film polski znalazł amanta, który potrafi grać i mówić przed obiektywem. O pozostałym zespole, złożonym z takich osób, jak Cwiklińska, Stępowski, Samborski, Woszczerowicz, Zdzisław Woźniński i Fijałkowski można przypisać tylko w superlatywach. Osobna wzmianka należy się Łodzie Halamie - geriszowi tańca - za barwne wykonanie numeru śpiewno - tanecznego p. n. „Lambeth Walk”.

Jest rzeczą pewną, że wszyscy miłośnicy artystycznego filmu tłumnie pośpieszą do kina Zagłębia w Sosnowcu na premierę filmu „Kłamstwo Krystyny”, która odbędzie się wkrótce.

Nowość w świecie

CZAR MŁODOŚCI
przywraca i konserwuje
AMERYKAŃSKI INSTYTUT
KOSMETYCZNY

„SADIEMARY”

New-York - Bratysława - Atlanta - City
Od ziół: Sosnowiec, Piłsudskiego 2
tel. 626.73

PIELEGNOWANIE TWARZY
Naturalnymi Ziołami

Zjadł i wypił

A NIE CHCIAŁ PŁACIĆ

W dniu wczorajszym do kawiarni „Savoy” w Sosnowcu przyszedł młody mężczyzna, który począł się ochoczo bawić. Zamówił sobie wickszą filiżkę koniaku, zakąsek i pijac nam począł gosićnie częstować orkiestro.

Przy płaceniu rachunku wynoszącym 45 zł. okazało się, że młodzieniec nie ma przy sobie ani grosza.

Zawiadomiona o wypadku policja zatrzymała szalbierza, którym jest Artur Appel zam. w Krakowie przy ul. św. Wawrzynca 39. Appel przy aresztowaniu go stawiał energiczny opór policji to też został doprowadzony do aresztu w kajdankach.

Istnieje przypuszczenie, że Appel jest umysłowo chory. Przekazano go władzom sądownym.

Uwaga murarze i betoniarze!

Śląski Instytut Izomieszaneczno-Przemysłowy w Katowicach projektuje na 6 lutego 1939 r. otwarcie

6-cio tygodniowego Kursu WYROBU SZTUCZNEGO KAMIENIA, WYPRAW FASADOWYCH I TEREZZA,

którego program obejmuje wykłady teoretyczne i ćwiczenia w warsztacie.

Opłata za cały kurs - łącznie z materiałami - wynosi zł. 60. i wpisowe zł. 5

Ze względu na ćwiczenia w warsztacie, Dyrekcja Instytutu ograniczyła liczbę miejsc, wobec czego ze zgłoszeniami należy się spieszyć.

Termin zgłoszeń upływa z dniem 7 lutego 1939 r.

Zgłoszenia skutecznie można listownie i osobiście w sekretariacie Instytutu, Katowice, ul. Krasińskiego, 3 pokój nr. 28, codziennie w godzinach od 8 rano do 15 tej w sobotę od 8 rano do 13 tej.

Prospekty na żądanie wysyła się bezpłatnie.

Aktualia kulturalne

ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

W dniu dzisiejszym o godz. 13.05 red. Witold Majchrowski wygłosi przez radio podziękę p. t.: „Aktualia kulturalne Zagłębia Dąbrowskiego”.

Walne obrady »Trzeciaków« W SOSNOWCU

W domu Społecznym w Sosnowcu odbyło się walne zebranie byłych żołnierzy 3 pułku legionów polskich oddział w Sosnowcu. Na zebranie przybyło 42 członków. Obradom przewodniczył p. J. Romanek. Sprawozdanie z działalności oddziału oraz z walnego zjazdu „Trzeciaków” w Krakowie zreferował komendant St. Florczyk.

Przy omawianiu spraw organizacyjnych poruszono bolączki wielu członków.

P. Boczkowski podniósł sprawę potrzeby awansu urzędników w kolejniectwie w

urzędach państwowych, zaś pp.: Goraj i Dziłkowski apelowali o względniejsze traktowanie „Trzeciaków” w samorządach i przedsiębiorstwach zagłębiowskich.

Jednocześnie wybrano nową komendę w składzie pp. St. Florczyk - komendant, J. Romanek - zastępca, E. Lepiarz - sekretarz i nac. Wachala - ref. samopomocy koleżeńkiej.

Na zakończenie obrad p. St. Florczyk apelował o zapisywanie się b. żołnierzy 3 pułku do sosnowieckiego oddziału „Trzeciaków”

WIELKIE WYGRANE

padają stale w szczęśliwej kolekturze

KAFOTALA

KATOWICE, UL. DYREKCYJNA 2

Oddziały: CHORZÓW, WOLNOŚCI 26
BIELSKO, JAGIELLOŃSKA 1

LOSY do I klasy są już do nabycia

Zamówienia listowne załatwia się odwrotnie. Konto w PKO. 304061.

Oskarżony o korupcję

odpowiada przed dwoma sądami

Decyzją sądu sprowadzono z Sosnowca do Warszawy pod eskortą czołowego oskarżonego w wielkim procesie korupcyjnym przy dostawach i budownictwie na PKP, in. Hermana który jest oskarżony zarówno w sprawie o nadużycia w sądzie sosnowieckim jak i toczącym się obecnie przed sądem okr.

Warszawie procesie o malwersacje na dyktansie Warszawa-Lowicz.

Proces sosnowiecki jak już donosiliśmy został na pewien czas przerwany. Jutro nastąpi końcowa faza procesu. Po oświadczeniu biegłych rozpoczyna się przemówienia stron, a w środe zabierze głos prokurator.

KŁAMSTWO KRYSTYNY

wg. powieści St. Kiedrzyńskiego

p. t. „Dzień upragniony”

Wiadomości bieżące

Niedziela 29
Styczeń
Dziś: Franciszka
Jutro: Martyny
Wschód słońca: 7,28
Zachód słońca: 16,7

Byzury aptek w Sosnowcu

Dzisiaj dyżury dzienne i nocne pełnią następujące apteki:

J. Garbaczewskiego, ul. Sienkiewicza 9
W. Wasilewskiego, ul. Modrzejowska 10
W. Zielezińskiego, ul. Orla 28.

Do 1-go lutego bezpłatnie

OTRZYMA KAŻDY

„EXPRES ZAGŁĘBIA”

któ zaabonuje i zapłaci prenumeratę za miesiąc LUTY.

Prenumerata „Expresu Zagłębia” odnoszeniem do domu, lub przesyłką pocztową kosztuje

TYLKO ZŁ. 2.— MIESIĘCZNIE

Każdy prenumeratork „Expresu Zagłębia” korzysta z bezpłatnej porady prawnej.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dzisiaj o g. 16.30 i 20.30 dwa przedstawienia cieszącej się wielkim powodzeniem niezwykłej interesującej sztuki A. Grzymały-Siedleckiego „WŁAMANIE”. Udział biorą pp.: Bułanka Granowska, Kryńska, Bielecki, Erwan Lubelski, Nawrocki, Obidowicz, Ryłow, Sarnowski i Vorbrodt. Bilety do nabycia od g.10 do 13 w biurze Podróż „Orbis” ul. Piłsudskiego 1 róg Małachowskiego tel. 62343, od g. 15 w kasie KPW przy ul. Kilińskiego nr. 3.

— WIECZÓR TOWARZYSKI B WIEZIŃCÓW POLITYCZNYCH Słowa wygłoszono b. Wiezińców Politycznych w Sosnowcu urządza w niedzielę, 5 lutego r. b. o godz. 15-ej w sali Domu Ludowego przy ul. Jasnej w Sosnowcu wieczerz towarzyszący mówienie poświęcone powstaniu styczniowskiemu oraz rewolucji 1905 r. Po przemówieniu odebrana zostanie jednoktówka „Skazaniec”, a następnie odczytanie się wspólna herbatka towarzyska.

Koncert znakomitej śpiewaczki P. WANDY WERMIŃSKIEJ W SOSNOWCU.

Jedną z najslawniejszych artystek operowych doby obecnej p. Wanda Werminśka wystąpi na koncercie - balu urządzonym przez koło opieki szkoły muz. w dniu 1 lutego br. w salonych gimn. państw. im. Staszica w Sosnowcu. Pozywanie udziału w koncercie i balu znakomitej primadomy operowej - komitet balowy uważa za swój największy sukces i spodziewa się, że społeczeństwo sosnowieckie doceni jego starania o postawienie imprezy na najwyższym poziomie artystycznym, towarzyskim i zabawowym - Akompaniując p. Werminśkiej zaszczytnie już znany na naszym terenie p. Paweł Koźlik.

Koncert - bal wywołał zrozumiałe zainteresowanie i zapowiada się niezwykle pod względem programowym i artystycznym. Prosimy zatem dobrze zapamiętać datę 1 lutego br. w gimn. Staszica

Wszyscy na bal

POLSKIEGO BIAŁEGO KRZYŻA

Jeszcze tylko siedem dni dzieli nas od wspaniałego balu, jaki urządza Polski Biały Krzyż w salach Izby Przem. i Handlowej w Sosnowcu w przyszłą sobotę.

Wszystkim wiadomo, że bale PBK cieszą się zasłużonym powodzeniem, gdyż organizatorzy nie szczędzą kosztów by zebrany gościom umilić jak najbardziej różnymi niespodziankami zabawę.

Wszystkim również wiadomo, że bale PBK ściągają elitę kulturalną całego Zagłębia, a nawet i Śląska.

Kto więc nie otrzymał jeszcze zaproszenia niech zatelefonnie pod numer 71007 do sekretariatu PBK

PORCELANE „ĆMIELÓW”

poleca:

METALURGIA

STEFAN

KLIMASZEWSKI

Sosnowiec, W RZĄDOWSKA 3
Tel. 617-9

— KOLEDA W PARAFII ŚW. ANDRZEJA BOBOLI NA STARYM SOSNOWCU. Dnia 30 bm w południak ul. Wysoka, początek od rzeki Brynicy o godz. 3.30 popoł. Dnia 31 bm, we wtorek ul. Wysoka - dalszy ciąg od ul. Piłsudskiego od godz. 9 rano. Dnia 1 lutego w srode reszta ul. Wysokiej od godz. 9 rano. Dnia 3 lutego w piątek, ul. Dziewicza początek od ul. Piłsudskiego od godz. 9 rano. Dnia 4 lutego w sobotę dalszy ciąg ul. Dziewiczej od godz. 9 rano. Składane datki przeznaczane są na budowę kościoła św. Andrzeja Boboli na Starym Sosnowcu.

— ZARAWA TANEZNA Naczelnicwo okręgu P T G Sokół urządza w dniu 1 lutego w salonych Resursy dąbrowskiej zabawę taneczną. Zysk z zabawy przeznaczony jest na FON. i obóz gimnastyczny. Podczas zabawy przygrać będzie doskonały zespół jazzbandowy

— K. P. H. PRZY 8 ej DRUŻYNIK HARCEWSKIEJ urządza doroczne walne zebranie w dniu 29 bm w sali szkoły nr. 22 na Środulcu o godz. 10 rano, na które zaprasza wszystkich członków.

Wkłady złożone w P. K. O. osiągnęły sumę 1 miliarda 100 milionów złotych

Dla milionów ludzi w kraju i zagranicą, posiadających książeczki, rachunki czekowe, czy ubezpieczonych w P. K. O. — interesującą jest niewątpliwie rzeczą, co się dzieje z ich kapitałami złożonymi w tej instytucji — jak one pracowały, jak były zabezpieczone, jak się gromadziły, przepływały i t. d. Ludzie interesu zaciekawią się ponadto operacjami bankowymi, wynikami bilansowymi lub rozwojem obrotu czekowego. W obu wypadkach zagadnienie sprowadzi się do odpowiedzi na pytanie: Jak przedstawia się działalność PKO w ostatnim roku?

Dzięki konferencji prasowej, jaka miała miejsce w dniu 28 b. m. i na której Prezes PKO dr. Gruber wszechstronnie omówił warunki pracy instytucji w 1938 r. — mamy dokładną odpowiedź.

Zacznijmy od najważniejszej dziedzin — obrotu oszczędnościowego. Z drobnych oszczędności wszystkich warstw społeczeństwa PKO zdolała zgromadzić potężne kapitały, powierzone jej przez blisko 3,5 mln. osób.

Przeciętny wkład na książeczkę wynosi 232 zł. Suma nie duża, ale mająca ogromną wymowę moralną, bo odłożona z groszowych oszczędności młodzieży, z zarobków robotników, czy urzędników. Blisko pół miliona osób powiększyło w ostatnim roku liczne szeregi obywateli, powierzających PKO swe kapitały. Książeczka PKO znajduje się w posiadaniu co 10-go obywatela.

Poważne kwoty złożono również na rachunkach czekowych. Z poszczególnych wpłat i wypłat dokonanych na tych rachunkach zbierają się miliardy.

Suma wszystkich wpłat i wypłat w obrocie czekowym PKO osiągnęła w roku 1938 — 38 mld zł.

Dla uzmniejszenia tej sumy połamy, że obieg pieniędzy w Polsce wynosi przeciętnie około 1.6 mld zł.

Z wielkiego 38-miliardowego obrotu czekowego PKO — 29 miliardów zł. przypada na obrót bezgotówkowy, który odbywa się bez używania środków pieniężnych drogą przelewu z rachunku na rachunek i który jest całkowicie bezpłatny. Daje to dla obrotów gospodarczych wielkie korzyści, bo obrót bezgotówkowy jest najbezpieczniejszy i zaoszczędza poważne wydatki.

Gdyby od każdej złotówki w obrocie czekowym bezgotówkowym PKO pobierany był choćby jeden grosz, to właściciele kont czekowych obciążeni zostaliby sumą 29 milionów złotych.

Suma jaką złożyło społeczeństwo w PKO na książeczkach oszczędnościowych i rachunkach czekowych wynosiła ogółem blisko 1.100 milionów zł., 1/3 wszystkich oszczędności w Polsce. Suma ta stawia PKO na czele polskich instytucji oszczędnościowych.

Powierzone PKO kapitały zostały nateżycie zabezpieczone i zużyte dla pobudzenia obrotów gospodarczych, tworzenia nowych warsztatów pracy i źródeł zarobku. Kapitały złożone w PKO rozprowadzone zostały po wszystkich dziedzinach, których rozwój znaczący procesy gospodarcze zarówno o znaczeniu ogólnopolskim jak i miejscowym. W ten sposób PKO gospodarując powierzonymi jej kapitałami z zachowaniem zasady bezwzględnej bezpieczeństwa dla ulokowanych kapitałów, przyczyniła się w ciągu swej działalności i w roku ubiegłym do usprawnienia nowych komunikacji, rozbudowy przemysłu, transportu morskiego, zwiększenia budownictwa, do pomocy finansowej dla rolnictwa itd., dając obywatelom możliwości zarobku oraz przysparzając krajowi szereg nowych urządzeń i inwestycji.

W roku 1938 suma przeznaczona na ten

cel wynosiła przeszło 67 mln. zł., a o jej kwota kredytu PKO przekroczyła 915 milionów zł.

Zapamiętać tu jeszcze należy, że PKO udzielała również kredytów na zastaw papierów wartościowych, polis ubezpieczeniowych, następnie pożyczek hipotecznych i wekslowych. Te kredyty udzielane były zwłaszcza w tych dziedzinach, gdzie inne instytucje bankowe nie zaspakajały zapotrzebowania, a gdzie zachodziła pilna potrzeba pomocy finansowej ze względu na dobro poszczególnych warstw społecznych i całego gospodarstwa narodowego.

Dla wygody klientów PKO prowadzi operacje bankowe; przekazuje pieniądze, inkasuje weksle, wykonuje zlecenia giełdowe, przyjmuje depozyty, którymi administruje oraz oddaje do dyspozycji kasetki do przechowywania walorów.

Obok omówionych działów pracy PKO prowadzi Dział Ubezpieczeń na Życie, który obchodzi 10-lecie swego istnienia. PKO powołało do życia ten dział pracy ze względów społecznych. W Polsce bowiem odczuwano dotkliwie brak ubezpieczeń popularnych, łatwo zawieranych, o niskich składkach, dających ubezpieczonemu szereg korzyści i właściwą sumę po wygaśnięciu ubezpieczenia — słowem, ubezpieczeń popularnych dla najszerszych warstw społecznych. Ze względu na małą zyskowność tego rodzaju ubezpieczeń, nie były one prowadzone przez towarzystwa ubezpieczeń i dopiero PKO jako instytucja mająca na uwadze dobro publiczne przystąpiła do ich prowadzenia. Dział Ubezpieczeń na Życie rozwijał się b. szybko, dając dowód, że ubezpieczenia popularne PKO są istotną potrzebą społeczną. Jak szybko następował rozwój Działu Ubezpieczeń na Życie, wskazują cyfry. W r. 1923 liczba polis wynosiła 6 tys. z sumą ubezpieczenia 19 mln., po 10 latach, w 1938 r. — 149 tys. polis i 218,5 mln. zł.

Działalność PKO wybiega daleko poza

granice kraju, gdzie znajduje się wielomilionowa rzesza Polaków — emigrantów, potrzebująca pomocy i opieki, aby zapracowane i zaoszczędzone na obczyźnie pieniądze nie padły ofiarą nieuczciwego pośrednictwa i posłużyły w przyszłości do stworzenia własnego warsztatu pracy. Opiekę taką rozciąga PKO nad emigracją za pośrednictwem założonego specjalnie w tym celu Banku Polska Kasa Opieki, którego placówki znajdują się we wszystkich większych skupiskach emigracyjnych. Emigranci otrzymywali ze strony Banku PKO pomoc kredytową przy urządzeniu się na obczyźnie, opiekę nad oszczędnościami i pośrednictwo przy załatwianiu spraw pieniężnych z ojczystym krajem. Prócz tego Bank PKO prowadzi pracę oświatową i wychowawczą. Bank PKO zyskał dzięki owocnej i oddanej pracy całkowite uznanie emigracji, która powierzyła mu 34 mln. zł. ciężko zapracowanych oszczędności.

Cały obrót Banku PKO dokonany w związku z działalnością emigracyjną i eksportową wyniósł 1 miliard zł.

Ocena wyników pracy PKO w ostatnim roku nie byłaby całkowita, gdybyśmy nie uwzględnili wychowawczej i społecznej akcji tej instytucji. Dzięki tej pracy setki tysięcy osób rocznie zapoznają się z oszczędnością i przekonują się do niej, setki tysięcy zaczyna brać udział w życiu gospodarczym, stając się świadomymi gospodarzami i zabezpieczającymi sobie byt obywatelami.

Korzyści społecznej i wychowawczej pracy PKO nie ograniczają się tylko do tej instytucji, rozciągają się one bowiem na inne instytucje finansowe, całe społeczeństwo i Państwo. Dlatego omawianie wyników działalności PKO, to nie tylko roztrząsanie spraw gospodarczych, ale także ważnych zagadnień społecznych. Oparcie pracy oszczędnościowej PKO na szerokich warstwach społeczeństwa i na młodzieży oraz wytrwałe jej realizowanie dały instytucji przodujące stanowisko w naszym ruchu oszczędnościowym.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela 29 stycznia
7.15 Koleda i koncert poranny 8.00 Dziennik poranny 8.15 Audycja dla wsi 9.15 Transmisja nabożeństwa z Kościoła Garnizonowego 11.00 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.05 Polonez symfoniczny 13.00 Wyjątki z Fismu Józefa Piłsudskiego 13.05 Przegląd kulturalny 13.15 Miltonowy abonament Polskiego Radia 13.30 Muzyka obiadowa 14.40 Wszystkiego po trochu 15.00 Audycja dla wsi 16.30 Przerwa 16.35 Orkiestra i Chór 17.30 Transmisja zjazdu Społecznego Komitetu Radia i nizaacji Kraju 17.50 Wiec na tęsknoty 18.30 Fragment z powieści Tadeusza Kudłickiego 19.50 Płyty 20.15 Audycja informacyjna 21.20 Muzyka taneczna 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny 23.05 Wiadomości z Polski w jęz. angielskim 23.15 Patrz progr. Warszawy II.

KATOWICE

Niedziela, 29 stycznia.
6.15 Surny Śląskie 6.25 Program na dziś 6.30 Muzyka poranna 7.10 Pogadanka 8.45 Pogadanka 8.55 Muzyka ludowa 9.05 Ośrodki pracy fizycznej na Śląsku 13.05 Przegląd kulturalny 14.40 Co słychać na Śląsku 14.50 Popołudnie śląskiego rolnika 19.30 W niedziela przy żelazniku 20.10 Wiadomości sportowe 23.05 Zakończ nie program.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Paniedziałek, 30 stycznia.
6.30 Pieśń kiedy ranne wstają 6.35 Gimnastyka 6.50 Płyty 7.00 Dziennik 7.15 Muzyka 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa 11.00 Audycja dla szkół 11.10 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.05 Audycja południowa 13.00 Audycja dla kupców 13.30 Audycja dla hotełów 14.00 Przerwa 15.00 Teatr Wyobraźni 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik popołudniowy 16.08 Wiadomości gospodarcze 16.20 Kronika naukowa 16.55 Utwory wojenne 17.00 Pogadanka 17.15 Złoto jest czarne 18.00 Audycja dla wsi 18.30 Marta Eggerth i Jan Kiepura (płyty) 18.45 Felieton 19.00 Koncert rozrywkowy 20.30 Audycja informacyjna 21.00 Recital fortepianowy 21.35 Nowości literackie 21.55 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego 23.05 Komunikat meteorologiczny 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim 23.15 Patrz program Warszawy II.

Kto się podzielił milionem?

Jak wiadomo, milion złotych padł w ostatnim dniu ciągnięcia IV klasy czterdziestej trzeciej Loterii Klasowej na nr. 95632, będący własnością mieszkańców Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Nowi milionerzy pochodzą przeważnie ze sfer kupieckich, toteż wygrana pieniądze zamierzają poświęcić na rozwinięcie swych interesów handlowych.

Pan Franciszek Moskwa, jest z zawodu eksporterem artykułów hodowlanych. Wierzył on stale w swoje szczęście i grał na Loterii Klasowej bez przerwy od 1926 roku, nabywając większą ilość części losów rozmaitych numerów do spółki z sześcioma kolegami.

Wygrana pozwoli p. Moskwie na prze-

Usiłował się powiesić W STODOLE NA ŁAŃCUCIE

W dniu wczorajszym usiłował popełnić samobójstwo przez powieszenie na łańcuchu w stodole 26-letni mieszkaniec Zagórza 16 zef Grzechca.

Grzechca w porę odratowali domownicy. Przyczyną usiłowanego samobójstwa był rozstrój nerwowy, spowodowany brakiem pracy

prowadzenie pewnych planów, które znacznie rozszerzą zakres jego działalności.

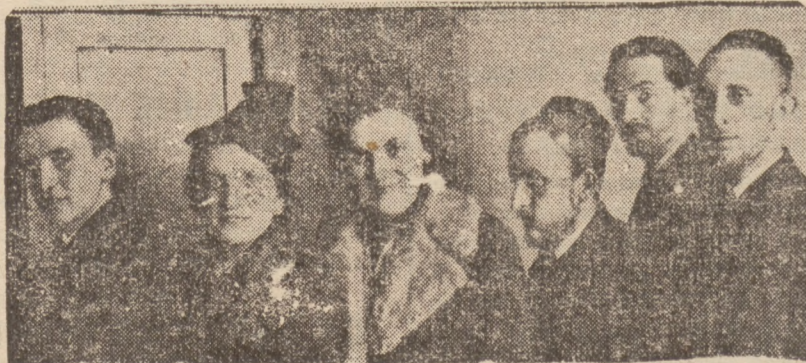

Pani Szarlota Gruenspan grała w spółki z czterema innymi osobami. W ten sposób każdy ze współwłaścicieli „piątki” otrzymał po 32.000 zł. Jest to już dość poważna suma i przyda się jej właścicielom bardzo, zwłaszcza wobec specja-

nych warunków, w jakich znajdują się mieszkańcy C. O. P.

Aż osiemnastu współników do swej „piątki” posiada p. I. Adler, wskutek czego każdy z nich otrzymał po 8.000 złotych. p. Adler jest z zawodu garbarzem.

Na grupie widzimy pięcioro współwłaścicieli jednej z „piątek” szczęśliwego numeru. Są to pp. Mina Diamond, Rebeka Szyndler, Abraham Braun, Ajzyk Regenbogen i Jankiel Klein. Łączy ich zresztą tylko luźna znajomość, bo każda z wymienionych osób pracuje gdzieś indziej i w rozmaitych zawodach.

Po zakończeniu czterdziestej trzeciej, weszliśmy w okres 44-ej Loterii Klasowej, w której planie przeprowadzono cały szereg bardzo korzystnych dla

graczy zmian. Powiemy o nich obszerniej w najbliższej przyszłości.

Narazie przypominamy, że czas już zaopatrzyć się w los do klasy pierwszej której ciągnięcie rozpoczyna się 23 lutego r. t. i potrwa cztery dni.

Należy też pamiętać o konkursie loteryjnym i pośpieszyć się z nadsyłaniem odpowiedzi na pytanie „Co to jest milion”, gdyż termin mija z dniem 5 lutego r. b.

Dobre rady

Linoleum należy raz na tydzień zmywać wodą z mydłem, po wyschnięciu pokryć woskiem, wytrzeć i przeciągnąć aż do połysku wełnianą szmatką. Tak pielęgnowane linoleum wystarczy czyszczyć codziennie wełnianą szmatką.

Zakopcony sulfit nad lampą gazową czyści się przez nałożenie na miejsce za kopcione grubej warstwy zwilżonego krochmalu. Po zaschnięciu tej „pasty” krochmal usunie się miękka szmatką.

Zjazd peowiaków

W SOSNOWCU.

no w lokalu Domu Społecznego w Sosnowcu. Przypominamy, że dziś o godz. 10.30 ra odbędzie się powiatowy zjazd członków Zw. Peowiaków.

Talizman i karty

zgubiły przesądnego francuza. Jedną z cech charakterystycznych mieszkańców Albionu — jest zamilowanie do hazardu.

Ustawodawstwo angielskie próbo wało wal zyc z manią hazardu — jed nak bezskutecznie.

W dawnej Anglii np. gra w karty obłożona była surowymi karami. Po mogło to na pewien czas, gdy jednak na tron wróciła dynastia Stuartów, mania zakładów i szukania szczęścia w grze zaczęła znów święcić tryumfy. Pewną tamę złym obyczajom położy ły dopiero rządy królowej Wiktorii w XIX wieku.

Zwolennicy hazardu chętnie zaopa trywali się w różnego rodzaju talizma ny, które miały zapewnić szczęście w grze.

Pewnego razu, znany w londyń skich kołach towarzyskich Dandys Brummel, znalazł monetę sześciopenso wą, podniósł ją, przedziurawił i zawie sił na łyżeczku na szyi, wierząc, że znaleziony pieniądz przyniesie mu szczęście w grze. Istotnie przewidywa nia go nie zawiodły. Tego samego wie czoru wygrał w klubie 300 funtów. Od tąd zaczęły się dla Brummela szczęśli we dni. W ciągu 2 lat nie przegrał ni gdy znaczącej sumy. Hość wygra nych osiągnęła pokaźną kwotę 200.000 funtów. Na tym jednak skończyło się szczęście gracza. Odtąd nie mogąc u wolnić się od demona gry, przegry wał coraz większe sumy, aż stracił ma jątek i zginął w skrajnej nędzy.

Przedwcześnie otwarty rozkaz mobilizacyjny

W małej miejscinie w departamen cie Sund we Francji miała miejsce nie dawno tragicznie znaną historią, której epilog rozegrał się przed sądem.

Na ławie oskarżonych zasiadł bur mistrz miasteczka ze swym sekretar zem, oskarżeni o otwarcie rozkazu mo bilizacyjnego, który we Francji znajdu je się we wszystkich miastach. W pla nie znajdował się tajny rozkaz o ogól nej mobilizacji w chwili powstania pod broń 2-eh ostatnich roczników re zerwistów. Ponieważ taki fakt za istniał burmistrz poszedł w swej gorli wości tak daleko, że spełnił drugi roz kaz, zarządzając natychmiastowa ewa kuacja ludności. Na szczęście mieszkań cy, którzy uciekali w panice, unosząc co się dało ze swego dobytku, zostali zatrzymani przez patrol żandarmerii i skierowani z powrotem do swych domostw.

Po przeprowadzeniu rozpraw, któ ra odbywała w szereg humorystycz nych momentów, sąd skazał gorliwego burmistrza i sekretarza na grzywny po 25 franków.

ZAMOŻNY SZKOT.

wy właściciel zawsze nosicie ten brud — Słuchajcie no, Patrick, dlaczego wy sweter, czy nie macie ani jednej koszuli?

— Ale gdzie tam, proszę pani, mam mase koszul, ale zawsze obydwie są w praniu.

OZN. w Kluczach

W Kluczach pod Olkuszem powstał od dział OZN. do zarządu którego zostali wybra ni: pp. B. Szczepański — prezes, Karol Snió ła — sekretarz, M. Lutyński — referent fi nansowy, Z. Kliszewski — kierownik służby młodych, Piotr Latos — kierownik do spraw zawodowo-gospodarczych.

Oddział OZN. powstał z inicjatyw kie rownika ruchu fabr. „Klucze”, p. B. Szczepańskiego.

Na zebraniu organizacyjnym przemówie nia wygłosili: pp. dr. Lapiński i adw. Ziół kow z Olkusza.

Z Kielc

Wojewoda kielecki DZIECIOM SZKOŁY Z BRZEŻAN.

Wojewoda kielecki dr. Dziadosz ofia rował dzieciom szkoły powszechnej w Brzeżanach, w pow. stopnickim, rad ool biornik o który prosiła p. wojewodę li stownie.

Wręczenie radioaparatu nastąpiło w obecności starosty stopnickiego, podiu spektora szkolnego dzieci i rodziców oraz przedstawicieli organizacji społecznych.

Lekkoatleci zagłębiwscy W MISTRZOSTWACH ŚLĄSKA.

Dziś w hali krytej w Kałowicach odbędą się zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo G. Śląska. W grupie senio rów z zawodników zagłębiwskich star tuja: W. Mucha i Majcherczyk (S. kół Czeladź) a w grupie juniorów: Stefań ski, Segieł, H. Cukiernik, „Wojtek” i Leszcz (ATS) oraz A. Cukiernik (S. kół).

Z pośród zawodniczek czeladzkiej w zawodach wezmą udział Serafinów na, Opalska i Jaročka (ATS), która z powrotem wstąpiła do organizacji macierzystej.

Sygnatura: I. Km. 169/39

Obwieszczenie

O LICYTACJI NIEMUCHOŚCI.

Komunik Sąd Grodzkiego w Sosnow cu rewiru 1-go Rektors Zemanek, majacy kancelarię w Sosnowcu ul. Siekiewicza Nr. 8 na podstawie art. 646 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 marca 1939 r. o godz. 11 w Sądzie Grodzkim w Sosnowcu odbędzie się sprza daż w drodze publicznego przetargu nale żącej do dłużnika Stanisława Żurka praw w równych niepodzielnych częściach nie ruchomości z Adm. Żurek do miej skiej hipotecznej Nr. lip. 788, położonej przy ul. Piłsudskiego 80 i składającej się w placu ogólnej powierzchni 197.09 kw. sążni oraz zabudowan: domu fca towego i jednopiętrowego z fcają, bud ki drewnianej, szopy drewnianej, tuwa ku mrowanego parterowczo, przcznażo nego na piekarnię, przybudówkę drewna nej komórek, ustępów, smielnika, stajni studni, oraz innych zabudowań gospodar czych.

Nieruchomość ta położona jest w pa sie granicznym do nabycia jej należy u zyskać zezwolenia Wojewody.

Nieruchomość szacowana została na sumę zł. 18387 gr. 50. cena zaś wywołania wynosi zł. 13790 gr. 65 (1-szy termin licytacyjny).

Przystępujący do przetargu obowiązują jest złożyć rekojmie w wysokości zł. 1838 gr. 75.

Rekojmie należy złożyć w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj w których wolno umieszczać fundu sze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwar tych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane usta wowe warunki licytacyjne o ile doda ba wem publicznym obwieszczeniem nie be da podane do wiadomości warunków od mienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszką da do licytacji i przesadzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nierucho mość w dni powszednie od godziny 9 rano do 12.00 akta zaś postępowania egzekucyjnego można prześledzić w siedzibie sądu kiego w Sosnowcu ul. 2-go Maja Nr. 4.

Dnia 27 stycznia 1939 r.
Komunik (...) F. ZEMANEK

Café-Restaurant „SAVOY”
SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 8.
Tel. 61-90 i 62-735 Podziemia 62-791.

Już tylko kilka ostatnich dni naszego programu:

ZOSIA KALINOWSKA ANIA CHARLFS
ATRAKCJA — 5 BERNARI'S 5 — ATRAKCJA.

UWAGA: Dni: 5 lutego 1939 r. odbędzie się w KAWIARNI „Savoy'u” ogólnopolska audycja Rozgłośni Katowickiej z współdziałaniem 29 osób. — Blizsze szczegóły będą podane.

Wyciąć i Przechować!

TELEFON ZAŁĄTWA
Każde Twe życzenie

Polecamy znane ze swej dobroci znakomite PĄCZKI, FAWORKI oraz wszelkie wyroby w zakres cukiernictwa wchodzące. Przyjmujemy zamowienia na wieczorki i bale

Ciastkarnia „ROMA” 62521

SOSNOWIEC POGON, Orla róg Dzikiej, tel. 62521.
Ceny umiarkowane.

CHRZEŚCJAŃSKI SKŁAD M-E-B-L-I poleca na dogodnych warunkach sypialnie, jadalnie, gabinety, kuchnie, oraz meble pojedyncze, otomany, kozetki, tapczany. Wykonanie solidne i terminowe.

63056

P. TOMCZYK, Sosnowiec, Nowopogońska 19

MEBLE z własnego wyrobu, sypialnie, jadalnie, gabinety, kuchnie, biurka oraz meble pojedyncze. Za gotówkę i na raty, z bezpłatną dostawą poleca

K. TO OLKI

SOSNOWIEC, UL. NOWOPOGOŃSKA (OBOK KINA MOMUS).

NASIONA preparaty chemiczne, kwiaty cięte i doniczkowe

poleca **B. Serweciński 62853**

SOSNOWIEC, ul. 1-go Maja 6.

Ceny niskie.

Obsługa fachowa.

Komunik potrzebne nowe okulary, lub kto ma swe stare okulary do zreperowania, ten uda się tylko do

«OKULARIUM»
w Sosnowcu 61248
vis a vis dworca

Własna pracownia wyposażona w nowoczesne maszyny do szlifowania szkła. — Wydaje się bezpłatnie okulary dla członków Ubezpieczalni Społecznej i pracowników P. K. P.

OKAZYJNA — RZĘDAŻ — ESZIE

zamszy, wełny, jedwabie, płótno na wagę.
SOSNOWIEC, MODRZEJOWSKA 23, W PODWÓRZU.

Dołozzenia w „EXPRESIE ZAGŁĘBIA”
dają niezawodny skutek. 61497
Ozł. 1000 i przy mu 1000 i 1000

KINO „AGŁĘB”

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ! orla produkcji francuskiej

POKRZYWDZONA (ZADZA)

Walka zmysłów z poświęceniem i wielką miłością nieszczęśliwej żony
W rol. gł.:

JEAN GALLAND, JEANNE BOUTEL, FRANCOISE ROSAY I IN.

Pocz. o g. 17.30, w niedzielę 15.30

KINO „PATRIA”

A PARLE I ERYK STREHEIN we wzruszającym dramacie

ULTIMATUM

Nad program! Na scenie!
Humor! Muzyka! Tańce! Piosenki!
Występy znanego duetu humorystów Janaszków
(FLOREK I FLORCIA).
W nowym bogatym rewertuarze.

ZARZĄDZENIE
STAROSTY GRODZIEKIEGO SOSNO-

WIECKIEGO DNIA 24. I. 1939 r.
o zamknięciu ruchu dla wszelkiego rodzaju pojazdów na drodze państwowej Nr. 33/6 Sosnowiec - Modrzejów (ul. Dębowa m. Sosnowcu).

Na podstawie § 33 rozp. Min. Rol-
Publicznych i Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 26. VI. 1924 r. regulującego używa-
nie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr. 61
poz. 611) i § 69 art. 2 rozp. Ministrów Ko-
munikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw
Wojkowych z dnia 27. I. 1937 r. o ruchu
pojazdów mechanicznych na drogach
publicznych — (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz.
616) zarządzam co następuje:

§ 1. W związku z przebudową drogi
państwowej Nr. 13/6 Sosnowiec — Modrze-
jów na odcinku ul. Dębowej w Sosnowcu
wstrzymuję się na tej ulicy ruch wszel-
kiego rodzaju pojazdów aż do 31. VIII.
1939.

§ 2. W czasie zamknięcia ruchu objazd
winien odbywać się ulicą Ostrogórska

§ 3. Winni naruszenia przepisów ni-
niejszego zarządzenia będą karani w do-
dze administracyjnej na podstawie art.
21, 21-a i 21-l. ustawy z dnia 7. I. 1921 r.
o przepisach porządkowych na drogach
publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 553)
dnia 14. II. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18
poz. 135) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta
(51).

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w
życie z dnem ogłoszenia.

Starosta: () R. WALEWSKI

ROZNE OGŁOSZENIA

NAJNOWSZE OGŁOSZENIA

SKOŁA MUZYCZNA DIR. STEFANA
BLAZAKA mająca siedzibę w gmachu
Domu Społecznego, ul. Żytnia 1b w So-
snowcu, ogłasza zapisy dla nowowstępu-
jących kandydatów do studiów muzycz-
nych na II półroczu.

NAJNOWSZA metoda wycieczaj kroja,
szycia, modelowania koncesjonowane kur-
sy Nowakówny, Sosnowiec, Malachowskie
go 5-a.

WPISY na kursy „Praktyka Biurowa”
księgowości uproszczonej — koresponden-
cji handlowej w językach obcych przy-
jmuje się codziennie. Kursy podlegają
nadzorowi Władz szkolnych. Po ukon-
czeniu świadectwa. Katowice, Młyńska 22.

MAGISTER filozofii udziela matematyki
fizyki, łaciny, niemieckiego, gimnazjum,
licencjum pojedynczo i zbiorowo. Postępy za-
pewnione. Telefon 63665 godz. 2-4.

KONCESJONOWANE KURSY pisanja
na maszynach czynne codziennie. Wpisy
i informacje w księgarni „Polonia” w So-
snowcu Hale Rozwoju. Tel. 6-15-36.

KONCESJONOWANE kursy kroju, szycia
modelowania Zaborowskiej. Krój nowo-
czesny Akademii Paryskiej. Kończącym
świadectwa prawne, przyjeżdżnym zniżki
Sosnowiec, Piłsudskiego 13.

STUDENTKA z długoletnią praktyką u-
dziela korepetycji z zakresu gimnazjum
licencjum. Tel. 63665 godz. 14-18.

NOWOCZESNY krój, szycie, modelowa-
nie system prof. Lewańskiego. Nauka bez
płatna. Świadectwa dyplomy prawne. —
Sosnowiec, 3 Maja 1 wejście od podwórza
Dyplomowana instruktorka W. Kalańska
KONCESJONOWANE kursy kroju, szycia,
modelowania Florentyny Sypuńkow-
skiej Sosnowiec, Piłsudskiego 30. Krój
najnowszy. Zapisy codziennie, Kończą-
cym świadectwa prawne.

LOKALNIE

MIESZKANIE do wynajęcia 3 pokoje z
kuchnią z wygodami, Sosnowiec, Racla-
wicka 17.

DO wynajęcia pokój, umeblowany z wy-
godami. Wiadomość Piłsudskiego 25 m. 9
Pencker.

KINO „EDEN”

DZIS

Humor, dowcip i pikantna treść p. t.:

SUBRETKA

w rol. gł. OLYMPE BRADNA i RAY
MILLAND.

Przeróbka filmowa słynnej sztuki

Jaquesa Devala

Nadprogram dwu aktowy dodatek
kolorowy.

Początek I seansu o g. 17.30

w niedzielę o godz. 15.30.

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 pokojowe do
wynajęcia, Kilińskiego 1.

SKLEP z mieszkaniem lub bez do wynaj-
ęcia. Sosnowiec, Sielecka 11.

POSZUKUJĘ mieszkania, pokoju z kuch-
nią na Pogoni. Oferty do administracji
pod „Mieszkanie”.

POKOJ umeblowany dla pana Mościckiego
go 19 m. 11 od godz. 14 — 19 przez świat.

KAWALER urzędnik poszukuje pokoju
umeblowanego z wygodami, ewentualnie
z wiktami. Oferty składać: Sosnowiec
skrytka pocz. 74.

PÓŁ sklepu odnajmę na rzemiosło lub
handel. „Welenka”, Warszawska 18-a.

CZTERY pokoje z kuchnią z wygodami
do wynajęcia. Będzin, 1-go Maja 108, te-
lefon 71666.

SKLEP z mieszkaniem do wynajęcia. —
Sosnowiec, ul. Orła róg Bema. Wiado-
mość u gospodarza.

JEDEN lub dwa pokoje z kuchnią w
śródmieściu poszukuję. Zgłoszenia do ad-
ministracji pod „Zaraz”.

POTRZEBNY pokój w centrum miasta
z wygodami, umeblowany lub nie. Wia-
demość kino „Ars Dąbrowa”.

POSADY I PRACE

SZLIFIERZE do metali poszukiwani. —
„Chromet” Katowice, Francuska 16. Zgło-
szenia 9-16 godz.

POTRZEBNA służąca, umiejąca gotować
czysta. Zgłaszać się od godz. 10 do 15 w
Sosnowiec, Kaliska 29 m. 20.

POTRZEBNA zdolna panna do biutu ma-
szynowego. Sosnowiec, Narutowicza 30
m. 7.

POTRZEBNI stolarze na roboty fornir-
owane. Sosnowiec, Wysoka 46.

INTELEKTNEGO chłopca z Będzina
do sklepu przyjmie Księgarnia Bartnika
Będzin, Malachowskiego 21.

PRZYJMĘ uzieniec do szycia bezpłat-
nie. Pracownia Chrześcijańska Sosnowiec
Dekerta nr. 5, f. I.

BIURALISTA - szofer - handlowiec, zdol-
ny, tutejszy, przyjmie każdą pracę za u-
trzymanie. Zgłoszenia Expres pod „Solid-
ny”.

EKSPEDIENTKI I BIURALISTKI po-
trzebne zaraz. Wymagane świadectwo
średniej szkoły handlowej i dobra pra-
zenioja. Oferty osobiste: J. Hawski, So-
snowiec, 3-go Maja 25.

KELNERKA milej prezencji potrzebna.
Sosnowiec, Pierackiego 1 m. 5 godz. 16-18

NIEMA lepszych zarobków, ani oprocento-
wania! Przyjmujemy zgłoszenia tylko
energicznych, zdecydowanych! Wytwer-
nia „Nowości Praktyczne”, Warszawa,
Złota 37.

POSZUKUJĘ domokrajnych sprzedaw-
ców kawy Kios z prezentami Sosnowiec,
Robotnicza 2 (Konstantynów).

SZOFR mechanik lat 24, Chrześcijanin,
pracowity sumienny, bez nalógów poszu-
kuje posady. Łaskawe zgłoszenie Expres
Zagłębia Sosnowiec pod Nr. 10356

POTRZEBNY natchmiast pracownik z
dużą praktyką do prowadzenia cegielni
maszynowej i pieca Hoffmana. Oferty do
administracji pod S. S.

POSŁUGACZKA pracownia i czysta po-
trzebna. Miła 8 m. 5.

POTRZEBNA panienka na praktykę do
wzdianiu. Wiadomość: 1-go Maja 34

POTRZEBNY furman do koni. Wiado-
mość: Sosnowiec, Będzińska 13, Cypliński

Przekonaj się, że światło elektryczne jest najtańszym światłem.

1 kilowatogodzina pozwala na świecenie	żarówką 25 watawą przez 40 godzin
	żarówką 40 watawą przez 25 godzin
	żarówką 60 watawą przez 16,6 godzin
	żarówką 75 watawą przez 13,3 godzin
	żarówką 100 watawą przez 10 godzin

Bezpiecznych fachowych wskazówek, jak należy racjonalnie oświetlać
udziela nasz Wydział Propagandy.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w ZAGŁĘBIU DĄBRÓWSKIM S. A

Do pp. Kupców

Przyjmuje się wszelkiego rodzaju
długi zastarzałe do inkasowania.

BIURO ZLECEŃ INKASOWYCH
ANTONIEGO MISIASZKA
SOSNOWIEC, Nowopogońska 24,
tel. 61634.

KUPNO I SPRZEDAŻ

MEBLE

na raty gotowe i zamówienia sypialnie
stolowe, gabinety, kombinowane szafy,
saloniki i kuchnie

otomany

nowoczesne tapczany, fotele, kozetki ma-
terace, siatki, wszelkie przeróbki wykona-
nie solidnie gwarantowane, ceny niskie J.
TOMCZYK, Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14
Tel. 63-105. Przyjmuje pożyczki i obli-
gacje państwowe. Firma egzystuje od
1916 roku.

DO sprzedania okazujmie bilard piramid-
ka w pierwszorzędym stanie. Bar, Wój-
ko, Katowice, Mickiewicza 8 I piętro, —
Telef. 34420, 34400.

PLAC pod budowę do sprzedania w S. z
mieszczach przy ul. Modrzejowskiej
Nr. 14. Wiadomość na miejscu.

LINOLEUM

ceraty, błodnik, wycieraczki, szetki,
pędzle, meble koszykowe, łózka polowe i
art. gospodarstwa domowego poleca:

Lucjan Stybliński

SOSNOWIEC, 3 Maja 36, tel. 61700, Ceny
niskie.

FORD osobowy na chodzie sprzedam ta-
nio. Będzin, 1-go Maja 108, telefon 71666

MOTOROWER, megafon z płytkiem
sprzedam lub zamienię na rower, Będzin
Ksawerowska 32, Stodólkiewicz.

WIECZNE PIÓRA różnych fabryk sprze-
daje na raty urzędnikom państwowym i
komunalnym Księgarnia „Polonia” Sosno-
wiec, Hale Rozwoju.

CHŁODNICE nowy Chevrolet, Bułdoga
i inne wszelkich systemów nowe i uży-
wane. Sosnowiec, Sienkiewicza 1-a.

PIANINO, bilard, fortepian okazujmie
tanie sprzedam. Będzin, Kollataja 30. Ba-
renblatt.

SAMOCHOŁ zamknięty (Renault) mało
palący na chodzie sprzedam za bezcen. —
Telefon 71076.

Zakład pieczętarski
Lucjan Stybliński

Sosnowiec, ul. 3 Maja 36, tel 61700
wykonuje — pieczętki, szyldy emaliowa-
ne itp.

DOM piętrowy w centrum miasta, cze-
ry sklepy, 35 przętow placu za cenę 18 ty-
sięcy sprzedam. Wiadomość w admini-
stracji pisma.

GOŁEBIE, Pawiki, Turkoty, Kapucyny
Rysie, Gile i inne sprzedam tanio. Małew-
ski, Sosnowiec Sienna za cmentarzem ży-
dowskim.

DOM do sprzedania przy ul. Rysiej w
Sosnowcu i plac w Zabkowiecach. Wiado-
mość Pałusiński, Sosnowiec-Śródula.

TANIO sprzedam domek z wygodami
ogródkiem Dąbrowa Wesola 12

DOM 23 ubikacyj z obszernym placem
blisko tramwaju na Pogoni sprzedam ta-
nio. Wiadomość: Sosnowiec, Pierackie-
go 15 mieszkania 12.

SZAFY garderobe, bilard kregietkowy,
stół rozsuwany, tremo, biurko pokojowe
kredens pokojowy tanio sprzedam Sosno-
wiec, Narutowicza 6, Wisniewski.

SPRZEDAM dom 7 ubikacji wraz z pi-
karnią mechaniczną, Wiadomość: Expres
Zagłębia, Grodziec, Legionów 3.

MEBLE

sypialnie, jadalnie, gabinety, szafy poje-
dyńcze, biurka, stoły rozsuwane, łózka
za gotówkę i na raty oraz przyjmuję
zamówienia wchodzące w zakres
stolarstwa. Sosnowiec, Mościckiego 12,
Maj.

MATRYMONIALNE

URZĘDNIK - Handlowiec zdolny, trzeź-
wy, motocyklista posiada gotówkę. Pozna-
mieda przystojną niezależną (posada —
lub gotówka). Oferty Expres pod „Do-
brobyt”.

ZGUBIONE DOKUMENTY

UNIWAŻNIAM zgubiony paszport wy-
dany przez konsulat Czechosłowacki w
Krakowie, Leopold Tomecek, Zabkowiec

ROZNE

GROMNICE najtaniej w sklepie spożyw-
czo - kolonialnym P. Keiton, Sosnowiec
ulica Mościckiego 10.

HERALDYCZNE informacje. Wizerunki
herbów. Odpisy rodowodów Rodzin. Cza-
sopismo ze spisu szlachty Archiwum
Heraldyczne. Warszawa, Królewska
29/35A

Z OKAZJI 40-lecia jubileuszu 6 pocz. 6-
wek i portret zł. 0,85. Bracia Altman, So-
snowiec, 3-go Maja 11.

DOMOWE obiady z 3 dań od 90 gr. So-
snowiec, Czysta 5 m. 8.

KSIĄZKI szkolne i powieściowe używa-
ne nabywa ale od dorosłych Księgarnia
„Polonia” Sosnowiec Hale Rozwoju, te-
lefon 6-15-36.

FORTEPIANY, pianina naprawia, str. i
Centaur, Sosnowiec, Grochowa 6, telefon
61340.

OGŁOSZENIE. Dnia 3 lutego 1939 roku
o godzinie 10-ej min. 30 Komisarz Ziera-
ski w Zawierciu przybędzie do biura Za-
rządu Miejskiego w Sosnowcu celem zba-
dania wniosku osób uprawnionych w
przedmiocie wdrożenia postępowania w
sprawie podziału wspólnot gruntowych
b. wsi Pogoni część Renarda obecnie sta-
nowiącej część miasta Sosnowca. W zwi-
zku z powyższym i na skutek pisma Sta-
rostwa Powiatowego Będzińskiego z dnia
18. I. 1939 r. Nr. R. 5,66/Id. wzywam wszy-
stkich uprawnionych i zainteresowanych
w podziale wspólnot gruntowych b. wsi
Pogoni część Renarda do stawienia się na
oznaczony wyżej termin do gmachu Za-
rządu Miejskiego w Sosnowcu (Ratusz,
ul. Pierackiego — sala Rady Miejskiej).
Sosnowiec, dnia 25 stycznia 1939 roku. —
Prezydent Miasta J. Kaczkowski.

OPRZĘDZIE NARIARSKIE na F. I. S. tył.
ko od Kowalskiego. Sosnowiec, Czysta 9.

CENY OGŁOSZEŃ:

za wiersz milimetryowy przed tekstem 1 zł., w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelaryczne 50 proc., a świeższe 25 proc. drożej. — Drobnie ogłoszenia po
10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. — Najmniej 1 złoty. —
Za zastrzeżenie miejsca dolieży się 25 proc.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2

Adres Redakcji, Administracji i Drukarń: Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a.

Telefony: Redakcji 6.16.92, Administracji 6.14.97

Konto czekowe P. K. O. Katowice 304.247

KOBIETA i ALKOHOL

Karnawał jest okresem nietylko zabaw i tańce, ale również nadmiernego spożywania alkoholu. Zwłaszcza w latach powojennych utarł się zwyczaj, że bez alkoholu nie może odbyć się żadna nawet jak najskromniejsza zabawa. Niestety obyczaj ten pociąga za sobą cały szereg dotkliwych następstw i dla tego winien być od czasu do czasu, w okresie większego nasilenia, poddawany poważniejszej kontroli z punktu widzenia higieny i zdrowia.

Bawiąca się panna czy pani zmuszona jest dzięki panującym obecnie obyczajom do pochłaniania co wieczór niezliczonych ilości alkoholu.

Organizm wyjątkowo zdrowy przez pewien czas opiera się niszczącym go wpływom alkoholu i wtedy nazywa się, że dana panna czy pani doskonale znosi alkohol, i nawet za nim... przepada.

Gorzej się ma rzecz z osobami o wrażliwych lub skłonnych do podrażnienia organach wewnętrznych, zwłaszcza wątrobie, nerkach itp. Chrują, pierią, ale... piją, bo inaczej nie mogą na się bawić i uczestniczyć w ogólnym znakomitym nastroju.

Skutki nie dają długo na siebie czekać. Stany zapalne początkowo dają się jeszcze łatwo ukryć, na uśmierzanie bólu wystarczy co pewien czas przeprowadzenie kuracji, tykanie proszków, leżenie w łóżku itd. Ale nieustannie drażnione, chore organy, tracą po pewnym czasie również cierpliwość i występują z ostrym atakiem samoobrony.

To są już owe ataki wątroby, woreczka żółciowego, zapalenia nerek itp. bolesne, długotrwałe i nie dające się już tak łatwo zwalczyć. Najgorsze jest jeszcze i to, że choroba nie zadawala się bólami wewnętrznymi, i niszczeniem organizmu po cichu, w ukryciu. Występuje równocześnie nierzadko całym szeregiem widocznych defektów, szpecących twarz i na dających danej osobie odrazu piętno choroby.

Zaczyna się zwykle w takich ramach, i tylokrotnie wypróbowane w

okresach poprzednich — uciekanie do kosmetyków tuszujących i upiększających. Aby jakoś ukryć pojawiające się tu i ówdzie przedwczesne zmarszczki, bruzdy, poślizgi kolor cery, opuchnięte powieki, zaczerwienione oczy, smaruje się twarz kremem, nakłada róż i szminki, oraz obficie pudruje. Niestety tuszowanie śladów zmęczenia udać się może raz, lub od czasu do czasu i to na początku, kiedy sam organizm jest jeszcze zdrowy i odporny. Z chwilą jednak, gdy defekty zewnętrzne występują na twarzy pod wpływem przemęczenia, niedospania, nadużywania alkoholu i zbyt długiego przebywania w dusznych, zadymionych lokalach, a co gorsza pod wpływem choroby, rola kosmetyków kończy się.

Kosmetyka upiększająca jest dzisiaj koniecznością i częścią składową traktowaną być musi jedynie jako zaubrania i higieny osobistej kobiety, ale bieg uzupełniający. Tuszować można defekty przejściowe, powierzchowne, ale nie zewnętrzne przejawy choroby. Skórę porównać można do najczulszej kliszy fotograficznej, gdyż odtwarza ona z precyzyjną dokładnością wszystkie przejawy życia wewnętrznego u stroju.

Racjonalny tryb życia, racjonalne odżywianie i racjonalna pielęgnacja skóry, a przedewszystkim ograniczenie nadmiernego spożywania alkoholu — oto nieodzowne warunki zachowania zdrowia, a tym samym urody.

DR. JULIA ŚWITALSKA.

Odkrycie portu fenickiego z przed 3000 lat

Prof. Poidebard, wybitny archeolog francuski, badacz Azji Przedniej, odkrył po długich poszukiwaniach port starożytnego miasta fenickiego — Tyru.

Stara osada Fenicjan, a następnie miasto Imperium Rzymskiego, w którym przed 3000 lat zbiegały się drogi całego handlu i komunikacji śródziemnomorskiej, dzisiaj jest już tylko nędzną wioszczyzną arabską. Poidebard

zdołał odtworzyć na podstawie zdjęć lotniczych i podmorskich dokładne położenie miasta, które było przez wiele dziesiątków lat łamigłówką dla historyków wszystkich krajów. Poidebard odkrył również w czasie lotów obserwacyjnych nad Syrią rozciągające się na przestrzeni setek kilometrów ruiny starożytnych murów fortyfikacyjnych.

„Upały“ w Jugosławii

W Białogrodzie i w kilku dzielnicach Jugosławii panuje od tygodnia niezwykle ciepła pogoda. W Białogrodzie temperatura dochodzi do 19° powyżej zera. Od niepamiętnych czasów nie było tak ciepłego stycznia. W Dalmacji zakwitły drzewa migdałowe, a w Bośni i Czarnogórze kwitną drzewa owocowe. Pomarańcze znowu zaczęły owocować. W kołach gospodarzy panuje zaniepokojenie, gdyż nowa fala mrozów może spowodować wielkie szkody.

—oOo—

Strajk przed 3000 lat

„Revue de France“ podaje tekst odczytowanego papyrusa egipskiego który odnaleziono w jednym z grobowców pod Luksorem, Papyrus ten datuje się z 1200 r. przed Narodzeniem Chrystusa, Wówczas to, za rządów faraona Ramzesa III, rozkwitły Teby, potężne miasto nad Nilem. Po drugiej stronie Nilu znajdował się cmentarz. Zatrudnieni w dziedzińcu umarłych robotnicy przystąpili, jak relacjonuje papyrus, w 26-ym rządów Ramzesa III do strajku. Oszacowali się za murami grobowca Tutanchamisa III. Przyczyną strajku miały być niedostateczne do sławy żywności. Strajk trwał pełny miesiąc i zakończył się tym że przyznano robotnikom większe racje żywności.

—oOo—

DZIEDZICZNOŚĆ

Słynnego malarza angielskiego Willa Szekiera, zapytała w towarzystwie pewna dama czy sądzi, iż geniusz można dziedziczyć.

— Nie wiem, proszę pani — brzmiała odpowiedź — nie mam dzieci.

Kobieta i Casanova

Nowelka

Frances Sheldon poleciła, w czasie gdy fryzjer układał jej piękne loki po dać czekoladę swym przyjaciółkom.

— Cóż nowego panie Latour? — zwróciła się do fryzjera.

— Oh, milady, mamy prawdziwą sensację. Cały Paryż o tym mówi. Cała Europa na nas patrzy.

Markiza la Verdoux roześmiała się: — Paryżanki są szczęśliwe, czego nie można powiedzieć o Paryżanach...

Księżna de Tourelle westchnęła: — A ja muszę wyjechać... To doprawdy straszne...

Frances Sheldon spogląda na wszystkie ze zdumieniem:

— Wytlumaczcie mi wreszcie, co się stało?

Lucille Verdoux podbiegła do niej: — Doprawdy nie wiesz? Przecież Casanova jest znów tutaj.

Frances wzruszyła ramionami: — Wiele to jest wasza sensacja? Kawaler z Wenecji o bardzo nadszarpniętej reputacji. Nie rozumiem was.

— Nierozumiesz, boś go jeszcze nigdy nie widziała. Casanova jest czarującym. Nie zdołała mu się oprzeć żadna kobieta. To jest mężczyzna, który nie usłyszał słowa „nie“ jeszcze od żadnej kobiety na świecie.

— Czyżby? — Frances uśmiechnęła się.

— Tak, nie ma kobiety, która mu powiedziała „nie“ i zaręczam, że nigdy takiej kobiety nie będzie.

Frances Sheldon uśmiechnęła się drwiąco:

— A więc ja będę kobietą. Przekonacie się moje kochane.

Przyjaciółki spoglądały na nią z niedowierzaniem.

— Taki pomysł mógł się zrodzić tylko w głowie Angielki. Przegrasz moja kochana, jeśli Casanova zechce. Przegrasz, gdy zbliży się do ciebie kawaler de Seingalt.

Gwar głosów powitał Casanovę, gdy przekroczył salę balową pałacyku. Uśmiechał się do wszystkich kobiet, które otoczyły go natychmiast strojnym wachlarzem. Jego oczy władczo spoglądały wokoło.

Któż mu o tym powiedział? Kto wskazał mu na zimną, niedostępną Angielkę, która założyła się z przyjaciółkami, że powie „nie“? Pozornie nie zwracał na nią uwagi. Tańczył, żartował, prawil pięknym paniom słodkie słowa, zagrał w faraona w sąsiedniej sali. Widział wszystkie, uśmiechał się do wszystkich, tylko Frances Sheldon była poza zasięgiem jego uwagi.

Zagryzła usta. Przez dłuższy czas twierdziła sobie w duchu, że nie uczyni pierwszego kroku. Ale nie wytrzymała wreszcie. Poprosiła jednego pana ze swego otoczenia, by przedstawił jej kawalera de Seingalt. Casanova nisko skłonił się przed nią.

— Zagrałabym z panem w faraona, ale nie umiem.

— Tym lepiej — odparł chłodno Casanova. — Trzeba unikać niebezpieczeństwa, póki nie jest za późno.

— W Anglii nikt nie ucieka przed niebezpieczeństwem. — Frances czuła, że się rumieni. — W moim kraju wszyscy stają gotowi do walki.

Lekko, kącikami ust uśmiechnął się Casanova:

— To byłoby wspaniale walczyć z panią, piękna amazonko i — przegrać.

— Czyż nie ma pan nadziei na zwycięstwo? — Frances próbowała się również uśmiechnąć.

— Nie przegrywałem jeszcze nigdy, ale w tym wypadku zwycięstwo byłoby zbyt piękne.

Rozmawiali z sobą kilkanaście minut. A gdy zebrał się, lady Sheldon zrozumiała, że już go kocha. Już zdała sobie sprawę, że przegrała w tej walce. Codziennie zamierzała wyjechać z Paryża i codziennie odkładała swój wyjazd.

Sześć tygodni trwała ich gra. Casanova nie spieszył się. Wysiłił całą swą dyplomację, by oczarować, by rozmiłować w sobie piękną kobietę w takim stopniu, aby w ostatniej chwili nie przewodziła w niej przekora kobieta.

I oto raz, gdy wróciła do domu z jakiegoś balu, ujrzała poruszającą się sylwetkę męską na balkonie swego buduaru.

— Madame!

Nie mogła wydobyć z siebie ani słowa. Zaparło w niej dech. Jej ręce trzęsły się, gdy zapalała świecę w wielkim świeczniku. Nadeszła chwila, której tak bardzo się obawiała. Usiadła w milczeniu na niskim fotelu, piękna jak obraz. Casanova ucałował koniec jej palców. I wreszcie przemówił ciepłym tonem:

— Dlaczego pani ze mną walczy, madame?

Zdobyła się na wysilek:

— Ponieważ nie znoszę przygód, nie znoszę miłostek, ponieważ nie chcę być dla pana jedną z tysiąca.

Przytulił swe czoło do jej ręki. Zmęczonym głosem odparł:

— Panią przeraża imię Casanova. Panią przeraża moja sława uwodziciela. Gdyby pani wiedziała jednak, jak bardzo jestem nieszczęśliwy. Wiecznie szukam i nie znajduję. Żadna kobieta

nie dała mi jeszcze szczęścia, żadna nie kochała mnie tak, jak pragnąłem i żadnej jeszcze nie kochałem. A tak bardzo pragnąłem miłości prawdziwej, gorącej. Dlatego przecie szukać, dlatego przeczekać się od jednej kobiety do drugiej.

Uczynił gest rezygnacji. Powiew zgasił świecę w świeczniku. Tylko jedna jeszcze paliła się, oświetlając skąpo pokój. Frances Sheldon czuła, że nie oprze mu się. Już była zgubiona. A Casanova szeptał dalej, coraz czulej, coraz namiętniej:

— Do ciebie tęskniłem, ciebie szukałem przez całe życie. Ciebie chciałem odnaleźć w każdej napotkanej kobiecie. O takiej kobiecie jak ty marzyłem. Taką chciałem pokochać, jak ty. Twój majestat, twój pozorny chłód, twoje jedwabiste włosy i twoje wspaniałe, piękne niebieskie oczy...

Lady Frances Sheldon zerwała się z miejsca.

— Proszę natychmiast opuścić moje mieszkanie! Natychmiast!

Casanova podniósł się z klęczek. Był błydy, bardzo błydy. Skłonił się nisko.

— Pani wygrała, milady. Szkoda. Mogłoby nam być dobrze z sobą. Czemu pani to zrobiła, czemu? Czy przez tą jedną nieopatrzoną obietnicę, uczynioną wobec przyjaciółek?

— Nie! jej głos brzmiał twardo. — Przez jedno pańskie słowo! Proszę opuścić mój dom kawalera de Seingalt!

Casanova wyszedł. Drżącymi rękoma zapalił napowrót wszystkie świece. Zbliżyła się do lustra i ujrzała w nim odbicie jedynej kobiety, która powiedziała „nie“. Ta kobieta gorzko płakała. Wielkie, ciężkie łzy spływały jej oczu, z jej piwnych oczu.

Wizja niedalekiej przyszłości

Samoloty po 130 zł. miesięcznie będzie sprzedawał LOPP

Sprężyny rozbudowy polskiego lotnictwa turystycznego

Kiedy postępy motoryzacji w Polsce rozbijają się o brak odpowiednio taniego wozu, dzieje się tak m. in. dlatego, że nasze gorączkowe popieranie motoryzacji robiło właśnie przez długi czas tak niekorzystne wrażenie gorącej, bezholowa i bez planowości, co do piero ostatnio ulega zmianie na lepsze.

Inaczej — w dziedzinie — zdawało by się o tyle trudniejszej, dziedzinie lotnictwa cywilnego. Tu na każdym kroku widzimy konsekwencję w działaniu. Co sprawia, że tak się dzieje?

Mała dygresja: można stwierdzić śmiało, że społeczeństwo nasze chętnie daje na najrozmaitsze cele. Zdarza się tylko czasem, że celowość zasilania pieniędzmi społecznym niektórym instytucji wydaje się mglistą. To są jednak wyjątki. Przynajmniej instytucja, która zwykło się w Polsce popierać — to LOPP. Narzekając z przyzwyczajenia na zbiórki i kwesty, wiemy jednak, że tu chodzi o sprężynę, której zawdzięcza się celowe posunięcia i tak wiele osiągnięć. Ta oto właśnie sprężyna zdołała udostępnić prywatnemu nabywcy — tani samolot turystyczny. W jaki sposób?

Mało kto wie, co to są doświadczalne warsztaty lotnicze. Dużo natomiast ludzi orientuje się, co oznacza skrót RWD. Jeśli ich pouczymy, że w DWL fabrykuje się „erwudziaki“, nie powiemy wszystkiego: nie wyjaśnimy, że DWL zostały ufundowane przez LOPP. Wiemy, że w zakładach tych powstało dużo dobrych samolotów. Dość wspomnieć Challenge 1932 i 1934 r. oraz przelot Skarżyskiego. Po samolotach szkolnych, akrobacyjnych i wyczynowych przyszła kolej na samolot popularny.

Dać prywatnym ludziom możliwość nabycia samolotu w cenie taniego samochodu — oto dążenie LOPP. w tej dziedzinie. Cel, tak zakreślony, wymagał sporo czasu dla realizacji. Trzy lata trwała intensywna, planowa praca. Uchodziło o obniżenie ceny samolotu tu

rystycznego o przynajmniej 60 proc. Czy się to udało?

Wiemy już, że przystąpiono do serijnej produkcji samolotów RWD-16 i „Lopus“ wzgl. „LOPP-us“ (nazwa tymczasowa). Ten ostatni samolot, jedyniejscowa ewolucja motoszybowca „Bak“ ma silnik 30-konny, szybkość przelotowa 130 km.godz., zasięg 660 km. i zużycie paliwa 7 litr. 100 km. Po odliczeniu 20 proc. z tytułu zwracanej części podatku dochodowego, otrzymujemy rewelacyjną cenę 6,200 zł., zaś 9,500 zł. dla RWD-16, samolotu 2 miejscowego, z silnikiem 62-konnym, szybkością przelotową 160 km. godz., zasięgiem 700 km. i zużyciem paliwa ok. 10 l.100 km.... Pytanie

Opracowaną przez LOPP. tabelę spłat ratalnych przestudiuj każdy, kogo to interesuje. Powiedzmy tylko np., że Lopusia można nabyć, płacąc 18 rat miesięcznych po 133 zł. plus za datki. Cóż jeszcze? Oto LOPP. bezpłatnie wypożycza silnik każdemu nabywcy, kupującemu samolot na swój prywatny użytek. Są to obiekty wartości 3—8 tysięcy zł. Jasne, że w ten sposób samolot turystyczny stanie się wkrótce w Polsce tak popularny, jak na Zachodzie. Przy obecnym bowiem stanie dróg nie trudno przekonać się ludzkie do samochodów, a koleje są dla nowego czesnego człowieka w wielu wypadkach zbyt powolne.

Co daje natomiast tani samolot turystyczny? Przemysłowiec warszawski musi wyjechać do fabryki w COP.

Koleja — podróż bez końca, a jakby to było dobrze — wrócić na obiad! Do COP. jest z Warszawy 200 — 220 km. Przemysłowiec startuje o 8-ej rano, jest na miejscu o 10-ej, załatwia interesy, o 1-ej rusza i o 3-ej witają go w domu. Nie wiele później wróciłby z Katowic czy Krakowa. Albo wzywają lekarza stołecznego do ciężko chorego Lwów. 380 km. Lopusiem w 3—3 i pół godziny, w obie strony do 7 godzin. Kupiec poznański chce być w Warszawie np. na przetargu o godz. 11. Droga (280 km.) trwa nieco powyżej 2 godzin. Wystarczy więc być na lotnisku o 8 rano. Mieszkaniec Wilna ma pilną sprawę w Warszawie. Odległość ok. 390 km. Lopus zużywa 7 litrów benzyny na 100 km., w obie strony wyjdzie więc do 60 litrów. Proszę przeliczyć: cena biletu kolejowego III kl. będzie grubo wyższą!

Tak. Instytucja społeczna, nie etatystyczna pokazała jak się pracuje w sposób najbardziej celowy, a to włączając inicjatywę prywatną (RW) do pracy społecznej o doniosłości państwowej i przeznaczającą grosz publiczny na zatrudnienie warsztatów lotniczych które ufundowane przez LOPP wykonywują prototypy i tym samym są siedliskiem polskiej myśli konstrukcyjnej.

I pomyśleć tylko, o ile poprawiłoby się w całym kraju, gdyby inni zechcieli mieć przed sobą taki właśnie, a nie inny wzór.

K. BEL.

Kariera angielskiego króla prasowego

— Mam dosyć zmywania butelek!

Rzekłszy to, młody człowiek postanowił w 1904 roku zmienić tryb życia tak, jak się zmienia koszule czy parę rękawiczek. William Maxwell Aiken, ubogi jak mysz kościelna, urodzony w

Kanadzie, syn pastora szkockiego, od słów przeszedł do czynów. W 1909 roku zdobył już w Stanach Zjednoczonych fortunę, którą liczone na 5 milionów dolarów. Doprowadził do skutku pomysł, który polegał na połączeniu w

Sześć romansów NAPISANYCH W WILZIENIU

Sergiusz Piasecki, autor „Kochanki Wielkiej Niedźwiedzicy“ nie jest bynajmniej jedynym literatem, u którego iskrawość twórcza zapłonęła w więzieniu. Bardziej płodnym okazał się 40-letni Darogolub Dinulowicz, obywatel serbski.

W czasie odsiadki kary 19 lat więzienia za zabójstwo napisał sześć romansów Dinulowicz w tym okresie opanował kilka języków, zdobył bardzo rozległą wiedzę i pochłonął mnóstwo dzieł belotrytycznych. Pięć rękopisów powieści po wyjściu z więzienia natychmiast sprzedał wydawcy. Szóstą powieść skonfiskowały mu władze za niezwykle głęboki i mocny opis cierpień duchowych więźnia, skąd nago na śmierć.

Powieści Dinulowicza cieszą się w tym kim powodzeniem wśród publiczności i bacznością zainteresowanie krytyki.

jedną całość pewnych banków lub gałęzi przemysłu. Operacje te przyniosły mu spore zyski i... udział w portfelu akcyj.

— Pieniądze! Owszem, ale życie jednak jest monotonne, — zaopiniował Aitken. Opuścił Amerykę, wyjechał do Anglii, sprzedał tu spory pakiet swych akcji, w 1907 roku został wybrany do Izby Gmin. W 1917 roku poseł Aitken otrzymał tytuł barona Beaverbrook, a w 1918 r. został ministrem propagandy.

W 1917 r. baron Beaverbrook nabył za 3 miliony franków „Daily Express“, dziennik znajdujący się w stanie upadku. Królował wówczas niegodziwie na rynku prasowym „Daily Mail“, lorda Northcliffe’a. Beaverbrook zakasał rękawy, stanął do roboty i do pięć swego: „Daily Mail“, który po zgonie lorda Northcliffe’a przeszedł w ręce brata jego, lorda Rothamere, ma dzisiaj nakład 1 i pół miliona egzemplarzy dziennie, zaś „Daily Express“ bije dziennie 2 i pół miliona egzemplarzy.

Marzenia młodego, uboższego Aitkena spełniły się: dzisiaj jest on królem prasowym Anglii, właścicielem dziennika o największym nakładzie na świecie, wywiera ogromny wpływ na opinię publiczną a również i na bieg spraw politycznych.

MIECZYSLAW FIOLEK

Temida płacze...

Przyszedł do domu z niczem. Bez słowa usiadł ciężko na ławce, skłębionej nieudolnie z nieoheblowanych sosnowych desek.

Po chwili podniósł głowę i z rezygnacją utkwiał wzrok, wpatrując się natarczywie w szkieletową twarz kobiety, żyjącej jeszcze — ale już nie dla tego świata...

Wpatrywał się, nie drgnąwszy powieką, w ukochaną postać istoty — żony i matki czworga dzieci...

W prostym kalejdoskopie wyobraźni Pawła Kalety zarysowały się koszarne widzia iła nieszczęścia, które kroczyło niepowsztymanie wciąż naprzód i zbliżało się z każdą chwilą.

Spojrzenia ich się wreszcie spotkały...

Nie wytrzymał. Zalał się psychicznie. Piersiami targną, szloch — rozlekał się głębią bólem, zawodów i rozczarowań, co przyszło jeszcze miały...

Wrócił do baraku z niczem. Bez słowa nadziei i kojącej pociechy, coby podtrzymała w nim ducha.

Kołał napróżno o pomoc dla cierpiącej — odmówiono. Do konsulatu zadaleko. Za gryzł wargi, tłumąc wymykające się przekleństwo.

A tu w izbie nic już nie zostało, godnego spieniężenia. Wszystko poszło w ręce nie ludzkich handlarzy za marne franki, aby odstraszyć głód, co zaziarał natarczywie ze wszystkich kątów do niedźnego zakamarka Kaletów.

Przed pół rokiem utracił pracę w kopalni węgla. Ten sam los podzielił współrodacy Francuzów oszczędzono.

Kaletowa popadła w długotrwałą chorobę. Od trzech miesięcy szamocze się z chorobą. Życie ludzkie zmagające się ze śmiercią, co stoi już w wezglowia...

Z Barbary Kaletowej — tylko cień czoła wieka, który swym wyglądem wyschniętej maski, powleczonej poślizgiem pergaminem, skóry i zapadłością oczodołów — odstrasza, budzi jakiś lęk, — od którego chciałoby się uciec gdzieś daleko, między ludzi żywych, rozkoszujących się powiewem i bujnością życia...

Z każdą godziną jest coraz gorzej... W przedśmiertnej gorączce snuje sobie Kaletowa wspomnienia z ojczyzny...

Odetchnęła z jękiem. Harmonijność miarowych ruchów klatki piersiowej, przyspieszone tempo. Oddech zamienia się w charkot i rżenie...

Marzy Kaletowa o dalekiej krainie, o śpiewnych i modlitewnych dzwonach, nawołujących na pacierze... Wyrwano ich z zaśnieżonego bytowania kłamliwymi obietnicami lepszych zarobków w kopalniach francuskich. I wyjechali, zakłócając w sobie odgłosy, co tłukły się w duszy i płakały rzewnie z przywiązania do ziemi porzuconej...

Wychudłe piszczele spracowanych rąk Kaletowej, staniając się z niemości, co szpeją w strzępach przypokrycia... Chwila agonii...

Usycha jedna z wierzb nad Sekwaną...

Niepodatna gleba...

Pochyliła żałośliwie chwiejne warkocze...

Uschnie niebawem. A stracone liście wiatr nieprzyjazny roznieśli, — pogna w zapomnienie i zaprzępaści na zawsze...

Rozwarła szeroko oczy Kaletowa. Zatoczyła bielmem i zamarła chrapliwie:

— Paweł, przyniosłeś lekarstwo?...

Nie było odpowiedzi. Bolesny skurcz

śmierci kład już sine stymaty na bezkrwistą twarz Kaletowej...

Nadbiega gromadka dzieci do rąk mat-

czynnych z placzem... Zdawałoby się że nieba poruszają się w posadach...

Ocknął się Kaleta. Chyłkiem wybiegł z izby, pedząc przed siebie, gnany rozpaczą...

— 'odcie francuziska!... — rzucił w boleści.

Zachłynał się w niemości bólu... Bezradność ograniczyła z rezygnacją. Oprzytomniał jednak na chwilę. Był przekonany, że lekarstwo, którego nie był w stanie nabyć, mogło przywrócić zdrowie Kaletowej... Stał przed dużym składem żelaza.

W głowie zaroilo się od fascynujących myśli. Wahanie ustępuje przed koniecznością... Rygoryzm sumienia — kapituluje...

Wszak tam opuszczona, dogorywająca je go Baśka w oczekiwaniu na lekarstwo, co zdrowie przywróci i okrasł ją... tak, jak przed laty...

Inaczej — śmierć!...

Zamroczyło go i omdliło...

Wpada do składu z żelazem, i, porwawszy kilkunastu sztabę miedzianą — rzuca się do ucieczki...

Robi się zbiegowisko. Tumult i wrzawa... Świstawki żandarmów napętlają powietrze. Już gonią!...

A Kaleta, rozpromieniony szczęściem z posiadanej sztaby, co ją spienięży na lekarstwo dla drogiej Baśki — pędzi z roześmianą twarzą...

— Baśka, będziesz miała lekarstwo!... O, mój Jezusku!... O. Matko!...

Radość Kalety niedługą trwała. Poświecił się zbliżał i zacieśniał. Już silne ręce opadają na ramiona Kalety... Już kępiją postronkami...

— Bandit polonais!... — spada z tłumy.

A Kaleta stoi bezradny... oczy patrzą bez granicznym smutkiem. Rozwiewają się ostatnie nadzieje.

Konwojowany przestępca znika w kłębowisku ludzkim ruchliwego miasta.

Samotna wierzba nad Sekwaną pochyliła

żałośnie chwiejna warkocze: us...

Stracone liście wiatr jesiennej mioty w cklowej szarudze, gna gdzieś w zapomnienie...

Sala sądowa.

Przy podjum kolegum sędziów stoi Paweł Kaleta. Troški życia porzy mu oblicze gestami brudnymi...

Nad aktami pochylone surowe twarze trybunału...

Padają krótkie pytania w języku obcym dla Kalety. Nie odpowiada. Nie wierzy w sprawiedliwość ludzką na ziemi... Akt oskarżenia przewiduje surową karę.

Szmer jakiś przeszedł po sali Poruszenia.

Do stołu cyceronów przeciska się mały, wynędzniały chłopczyk. lat około 12 stu, ujmując ręce Kalety i przyciska do wyblakłych usteczek.

Chwila konsternacji. Lamana francuszczyzna oznajmia trybunałowi, że przyszedł bronić honoru swego ojca. I drżącym głosem opowiada historię niesamowitej sztaby miedzianej, co miała uratować życie matki.

Posmutniały oblicza sędziów... Tragizm opowieści i dramatyczność finału poruszyły sumienia...

— Czekaliśmy na powrót tatusia z lekarstwem... — kończył opowieść Jasiu. — Tatusi się nie zjawiał... i mamusia umarła...

Spojrzał na Pawła Kaletę... Oczy błysnęły, zaplakał...

Powiało chłodem... Jakies ponure, powłó czyste cienie, kładły się ciężarym całunem po sali...

Przewodniczący ukrył twarz w dłoniach... Sąd zawyrokoował o uniewinnieniu...

Samotna wierzba nad Sekwaną pochyliła żałośliwie chwiejne warkocze...

W cklowej szarudze jesiennej, opadają stracone liście, a nieprzyjazny wiatr gna je gdzieś w zapomnienie.

Wielka wyprzedaż inwentarzowa! Ceny niższe od 10% do 50%

Wylączna sprzedaż znanej fabryki porcelany „Giesche“. Serwisy do obiadów porcelanowe na 6 osób od 29 zł 95 gr. Serwisy porcelanowe do kawy na 6 osób 15 części od 5 zł 95 gr. KRYSZTAŁY w różnych gatunkach, nakrycia stołowe, naczynia i wszelkie artykuły kuchenne. Wyroby szklane i zabawki dziecięce. Ceny stałe. Usługa solidna.

Poleca H. ALTMAN SOSNOWIEC, ul. Modrzejowska 19, tel. 63010

Rzeka, przy której kończy się Francja

Nad Renem, w Strassburgu

(Korespondencja własna „Expresu Zagłębia“)

Strassburg, w styczniu.

Na oko, zewnątrz, Strassburg, jest miastem o charakterze mieszanym. Ulubionym trunkiem jest piwo, a nie wino, mimo że wina alzackie są znane mitem. Na każdym kroku spotykamy piwiarnie, natomiast kawiarnie są rzadkością. Na głównym placu istnieje tylko jedno jedyne „bistro“ w stylu paryskim. W Strassburgu istnieje ciekawy i praktyczny zwyczaj: wobec dużej odległości od Paryża (500 kilometrów), w każdej kawiarni, w każdym lokalu, po godzinie szóstej wieczorem rozdaje się publiczności bezpłatnie biuletyny telegraficzne Havasa i agencji Fourrier, zawierające najrozsłabsze informacje ze świata, takie, których nie mogą jeszcze posiadać paryskie dzienniki popołudniowe, przychodzące wieczornym pociągiem.

Zaszedłem wieczorem do największej kawiarni strassburskiej „Odeon“. Gdy zamówiliśmy „lait au cafe“ stary kelner grzecznie zwrócił nam uwagę, że tak mówi się w Paryżu, ale „tutaj“ mówi się: „renverse“. Klimat w kawiarni raczej niemiecki: orkiestra daje koncerty z programem klasycznym, na każdym stoliku leży drukowany program, a nad pulpitem kapelmistrza zapalają się kolejno kolorowe numerki wykonywanych „kawałków“. Ale stary kelner, mówiący po francusku z ty powo alzackim akcentem, wyjaśnia, że na koncerty na ogół przychodzi mało osób, radzi nam natomiast zamówić stolik na dzień następny, bo kiedy jest dancing, niema ani jednego wolnego miejsca!

Na Place Kleber tkwi wysoki słup, zaopatrzony w strzałkę z napisem: „Pont du Rhin“. Dowiadujemy się, że do Renu dojechać można tramwajem. Wsiadamy więc w „jedenkę“ i jedziemy za miasto. Po drodze widzimy dzieła sztuki, odznaczające się nowym, delikatnym stylem architektury, oddinającymi się od ponurych budowli niemieckich. Dojeżdżamy do końca linii. Tramwaj zatrzymuje się tuż przed gmachem nowej, pięknej szkoły, dumnie wznoszącej się nad brzegiem rzeki, która stanowi naturalną granicę pomiędzy dwoma największymi państwami Europy. Za chodnią Podchodzimy do mostu. Po sterunku wojskowy, urząd celny, straż nad Renem. Tutaj kończy się Francja. Zandarm dobroduszenie zwraca nam uwagę, abyśmy nie posuwali się za daleko.

leko, bo będzie musiał po tym zażądać okazania paszportu. Co kilkanaście minut zajeżdżają samochody, zdające się do Niemiec lub przyjeżdżające stamtąd. Rewizja celna i paszportowa odbywa się szybko i sprawnie. Opowiada ją, że po drugiej stronie mostu sprawa nie jest łatwa. Cudzoziemcy nie raportują większych trudności, ale gdy obywatele niemieccy udają się z wizytą do swoich krewnych, zamieszkałych w Strassburgu, niemieckie władze celne poddają ich niezwykle ostrej kontroli.

Alzateczycy są lojalnymi obywatelami francuskimi; trzeba również podkreślić bardzo rozsądną politykę rządu francuskiego, który daje Alzateczkom pełną swobodę, nie krepując ich w niczym. Oto co usłyszałem od „szarego

człowieka“, od tragarza dworcowego:

— Proszę pana, nasz los był zawsze bardzo ciężki. W ciągu historii wiele razy zmienialiśmy obywatelstwo, ale mamy nadzieję, że teraz już pozostaniemy Francuzami na zawsze. Alzateczycy, proszę pana, nie jest ani Francuzem, ani Niemcem, ale chce być obywatelem francuskim. Rzecz jest prosta: tam (mówiąc to wskazał niemiecki brzeg Renu) wszystko jest zakazane, a tutaj wszystko jest dozwolone. My nie chcemy bić się z Niemcami, bo mamy tam braci i kuzynów, ale Niemcami nie chcemy zostać. A mogę panu powiedzieć, że ci, którzy w 1918 roku optowali na rzecz Niemiec, gorzko dzisiaj żalują...

K. F.

Grotty--naturalnymi schronami przeciwołotniczymi

Istnieje projekt, ażeby w olbrzymich grotach gór Pennine Chain w Anglii środkowej wybudować schrony przeciwołotnicze, które mogłyby pomieścić ponad 50.000 osób. Niektóre z tych grot są tak obszerne, że z łatwością mogłyby pomieścić słynne Opactwo Westminsterkie. Obecnie dostęp do grot jest utrudniony, a czasem nawet połączony z niebezpieczeństwem. Istnieje jednak plan, który zostanie prawdopodobnie zrealizowany w najbliższym czasie, zbudowania wygodnych dojazdów, zaprowadzenia elektrycznego oświetlenia i centralnego ogrzewania, tak że grotty staną się wygodnymi schronami dla ludności z najbliższych ośrodków przemysłowych.

nia, tak że grotty staną się wygodnymi schronami dla ludności z najbliższych ośrodków przemysłowych.

W największej z grot „Gaping Ghyll“ w hrabstwie Yorkshire odbywają się teraz ćwiczenia obrony przeciwlotniczej. Grota składa się z szeregu korytarzy i galerii, ciągnących się całymi kilometrami, które połączone z sobą tworzą imponującą całość. Grubość skały nad grotami przekracza 30 metrów, tak że na wypadek nalotu nie przyjaźnielskiego twarzą ona ochronę przed bombami.

CZŁOWIEK PRZED SĄDEM.

RANDKA

Pan Faustyn Bełka młodzieniec z temperamentem, ujrzał pewnego razu na ulicy pannę Zuzię. Zakochał się w niej od razu i poszedł za nią, jak zahypnotyzowany, aby sprawdzić, jak się paniuszka nazywa i gdzie mieszka. Zaspokoiwszy swoją ciekawość, wrócił do swego kawalerskiego pokoiku i ułożył następujący list:

„Panno Zuzanno!
Schcę ja z miłością i z namiętacznością. Zdołuję cię muszę, bo cię uduszę. Gdy tylko zobycz twarz twą i nozic, czulem że kocham tę cudną Zuzię. Westchnąłem wówczas: mamo, ach! Chce, byś wzdychała więc także samo, a list ten piszę ci dla zachęty, byś czuła do mnie choć źdźbko miłości.

Jednym słowem, co tu dużo bajecować. Odrzaz przystępuję do rzeczy i zawiadamiam paniuszkę, że czekam na nią w czwartek o ósmej na 3 maja.

Będzie nosił granatowe jesionki z akksamitnym kołnierzem, zielony cylinderek i żółte buty, ze szcankiem Faustyna Bełka“.

Na list powyższy nadeszła taka odpowiedź:

... Ach!!

List otrzymałam i przeczytałam. Jak przeczytałam, odrzaz zemglałam. Z czego się wzięły te nagłe mgiości? Ma się rozumieć, zwielkiej miłości. Coś mi tam śpiewa w dziewczęcim sercu, że wnoć na ślubnym staniu kobiercu, chciał więc zrobić randkę z chłopczykiem, w czwartek o ósmej.

Będą ubrana w granatowe palto i ka-

pelusik z plórkim, też również granatowy; a choć będzie już ciemno, moje błyszczące śliski z daleka już pan zobaczy“

Truchcikiem biegł pan Faustyn na ulicę 3 maja

Już zdążył zauważyć kulecą postać w granatowym palcie. Później rzucił on się w oczy granatowy kapelusik z plórkim następnie roziskrzono oczy... Ale gdy podbiegł zupełnie blisko z okrzykiem: „Wymarzona!“, niewiasta rąbnęła go po głowie parasolką, a chrapiący głos obrzucił:

— Ja ci dam łachmyto galganie do mojej córki się przystawiać!

Oczywiście wynika z tego sprawa sądu.

Sąd skazał panią Walentynę na tydzień aresztu.

Dobre rady

Naczynia aluminiowe zachowują długo swój piękny wygląd. Jeśli nie będzie ich czyścić mydłem, lecz wilgotną szmatką nasyconą sproszkowanym pumeksem. W żadnym wypadku nie wolno używać do czyszczenia sody, gdyż soda atakuje metal.

Plamy z krwi na delikatnych robótkach ręcznych, powstałe na skutek ukłucia się igłą, usuwa się przez nałożenie na miejsca poplamione warstwy lekko zwilżonego krochmalu. Papkę po zsuchnięciu ścióra się z materiału.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY I KATARZE

Najweselsza dama świata

Tytuł najelegantszej damy świata przypada obecnie gwiazdzie salonów paryskich, pani Erienor Patino, szwagierce arcybilionera boliwijskiego, króla cyfry, Patino. Pani Patino zdeponowała swe rywalki w dziedzinie mody i elegancji, księżną Kenta i księżną Windsor. W ciągu ostatnich trzech miesięcy wydała p. Patino milion franków na toalety. Może sobie na to pozwolić. Ma jątek p. Patino oceniają na pół miliona dolarów.

Grypa w Anglii

Tegoroczna epidemia grypy nie oszczędziła żadnego kraju w naszej strefie klimatycznej. W Anglii zabrala ona w ubiegłym tygodniu 144 ofiary, tj. o 55 więcej, niż w tygodniu ubiegłym. Największe nasilenie epidemii zanotowano w Londynie oraz w księstwie Walii.

Buty „samoskoki“

Pewien szwec w Słowaczynie wymyślił nowy typ podszwy do butów, umożliwiającą elastyczność i znacznie szybszy krok. Używa on jako podeszwy gumy, wypełnionej powietrzem. Dla wyrobienia swego wynalazku przeszedł on na „dętych“ podeszwach 5 km. zużywając podobno niecałe 40 minut na przebycie tej drogi, na której normalnie zużywa się od 50 minut do godziny.

300.000 kobiet

nie przyznała się do związków małżeńskich. W Anglii 300.000 zatrudnionych zawodowo zameżnych kobiet figuruje w spisach zawodowych pod panięńskim nazwiskiem w obawie przed utratą pracy. Jak wiadomo, Anglia za przykładem wielu innych krajów na kontynencie wprowadziła ustawę o niezatrudnianiu kobiet zameżnych, których mężowie pracują zawodowo, względnie jako stale zatrudnieni robotnicy.

20000 trzydziestoletnich babek

W Indiach naliczono 20.000 babek, które nie przekroczyły jeszcze 30 roku życia. Statystyka ta opracowana została w związku z podjętą przez władze angielskie, przy poparciu światłociśnych przedstawicieli miejscowego społeczeństwa, akcją przeciwko małżeństwu dzieci.

BYŁABYM BARDZO RADA

gdyby dostała od niego maszynę do szycia, haftu i merzelek z firmy „Polski Dom Handlowy Krascher“, Kraków, Zwierzy micka 6. Wyd. 2s. która nie jest droga, bo do nabycia już od zł. 15s. — gotówką i na dogodnie spłaty. Na żądanie wysyła się cenniki bezpłatnie. —

Gdy dyplomaci kończą Lambeth-Walka...

Jak odbyło się noworoczne przyjęcie u prezydenta republiki francuskiej

Paryż, w styczniu. Sytuacja była nieco paradoksalna, gdy stu pięćdziesięciu dyplomatów wszystkich narodowości zasiadło dookoła jednego stołu, wokół którego nie wypada mówić o polityce, nie wypada tknąć tematów, w których łatwo o dwuznaczne nieporozumienia.

Więc jak mówić? O czym mówić? Męczący — dla niewtajemniczonych — bankiet!

Więc jak m... Jeśli ambasador Niemiec będzie rozmawiał z ambasadorem Włoch o jakiejś aktualnej sprawie, powiedzmy o turystyce hiszpańskiej, czy o klimacie marokańskim, może to zarazem zepsuć apetyt któremuś z obecnych ministrów francuskich czy angielskich, a nawet i sowieckich. Niech ambasador Wielkiej Brytanii spróbuje mówić o zabytkach rzymskich, albo któraś z dam o nowym fasonie parasola!... Mówić o polowaniach? I to temat wpadający w dziedzinę polityki... O pogodzie?... Kiedy chmur nabierało się właśnie tyle! Mimo to w Pałacu Elizejskim panowało ożywienie, swoboda, weselość i rozmowy bynajmniej nie męczące.

Był to bankiet doroczny, wydany na cześć korpusu dyplomatycznego.

Goście pana prezydenta republiki i pani Lebrun składali się więc ze sfer ambasadorów, ministrów pełnomocnych charges d'affaires. Ich stroje galonów oraz różnorodnych orderów, mieszały się z mundurami generałów i marszałków Francji, z czarnymi frakami ministrów i innych osobistości, z zielonymi frakami członków Akademii.

Stoły ustawiono w podkowie. Tysiące świec w wieloramiennych lichtarzach nadawały sali widok dziwnie dostojny. Różnokolorowe orhidee ry-

walizowały z barwami strojów pięknych pań.

Prezydent republiki siedział pośrodku, między paniami de Souza Dantraz (małżonką ambasadora Brazylii) i Suad Davaz (małżonką ambasadora Turcji). Pani Lebrun miała po swej prawej stronie nuncjusza papieskiego, ks. Valerio Valeri, zaś po lewej — ambasadora Souza Dantraz, seniora paryskiego korpusu dyplomatycznego. W czasie bankietu przygrywała orkiestra gwardii.

Podczas gdy goście pana prezydenta republiki defilowali parami ze sali jadalnej do dalszych salonów na przyjęcie, sznur aut zajeżdżał na dziedzińce Pałacu Elizejskiego specjalnie za rezerwowanymi ulicami.

Każdy wraz z zaproszeniem otrzymał kolorową kartę, na której wyznaczono miejsce dla jego auta; kupony z numerkami i specjalna służba, rozporządzająca telefonami, przygotowana była w ten sposób, by każdy, wychodząc, bez czekania zastał swój wóz przed drzwiami.

Goście, przybywający na przyjęcie, po przedefilowaniu między dwoma szeregami gwardii w strojach galo-

wych (obnażone pałasze, a hełmy z czerwonymi pióropuszcami), anonsowani przez lokaja, witani byli przez prezydenta republiki i jego małżonkę osobliście. Prezydentowi Lebrun towarzyszyli dwaj sekretarze generalni, członek kowie domu wojskowego z gen. Braconnier na czele, szef protokołu p. Loze i inni.

I podczas gdy pierwsze auta zaczęły odjeżdżać, nowi goście wciąż jeszcze zajeżdżali przed czerwony baldachim wejścia honorowego.

A tymczasem orkiestra przygrywała do tańca. W siedzibie głowy państwa uderzały tony melodii nowoczesnych z „Lambeth-Walkiem“ w pierwszym rzędzie. Tu dopiero można było ocenić, jak wiele uroku można włożyć w te beztrudne ruchy!

Salony były przepełnione, zwłaszcza sala bufetowa i tanczalna oraz palarnia. Pierwszy znikł, jak się zdaje, premier Daladier, a za nim ministrowie, spiesząc do parlamentu.

Pozostali goście, zastanawiali się, czy w przyszłym roku powita ich jeszcze pan prezydent Lebrun, czy też już — nowoobрани? Może Edward Herriot?

Pies świadkiem

W SĄDZIE

W Bazylei zdarzył się niedawno wypadek, dotąd chyba w kronikach sądowych nie notowany. Przed sądem miejscowym toczył się proces karny. Na ławie oskarżonych posadzano mieszkańca okolicy podmiejskiej, który nie miał nic wspólnego ze sprawą. Był jedynie uderzającą podobny do przestępcy, ukrywając się przed karzącą ręką sprawiedliwości. Nie nie pomogły oświadczenia oskarżonego ze nazwa się Sybell, a nie Seibel, jak podano w akcie oskarżenia. Sędzia uznał to za prosty wykręt. Wreszcie zrozpaczony Sybell sięgnął po argument ostateczny: „Ja mam psa, a Seibel nie. Proszę sprawdzić mego psa on ma go poznać na pewno.“

Sędzia przychylił się do oryginalnej prośby oskarżonego i polecił sprowadzić psa. Zwierzę, które od szeregu tygodni nie widziało swego pana z radosnym skowytom rzuciło się na niego. Ten dowód przekonał sędziego Sybell został uniewinniony.

—oOo—

„Za dobrze im było“...

Sensacją w Anglii stał się ślub dwóch najstarszych bliźniaków angielskich, braci William i Andrew Mitchell, którzy w 81 roku życia postanowili wstąpić w związek małżeński. Bliźniacy ożenili się z bliźniaczymi siostrami w wieku 45 lat. Przyjaciele starszków odradzali im małżeństwo ale coż uparli się starszkwowie. Jak to powiedział Makuszyński: „za dobrze jest człowiekowi samemu — rzekł Stwórca — i przydał mu niewiastę.“

—oOo—

PO POWROCIE Z ZOO.

Stas: — Wiesz wujku, widzieliśmy też dzikiego osła, by taki duży jak wujek!

Zosia: — E, co ty pleciesz, Stasiu, przecież takiego dużego osła jak wujek nie ma na całym świecie! Prawda!

Miasto rządzone przez kobiety

Miasto Lawford w Anglii jest jedynym na świecie miastem, rządzącym przez kobiety. Począwszy od burmistrza, a kończąc na ostatnim wóznym magistrackim, wszystkie urzędy miejskie obsadzone są przez przedstawicielki płci pięknej.

Drugą osobliwością tego miasta jest brak jakiegokolwiek poljeji. Mężo-

wie pań, dzierżących władzę w mieście należą do najprzykładniejszych obywateli świata, wobec których w żadnym wypadku nie trzeba stosować, przyjętych gdzieindziej, środków przymusowych. Wystarczy podobno wantofel żony, członkini rady miejskiej lub magistratu.

HUMOR

FILM I ŻYCIE.

— Znasz film p. t.: „Czego pragnie piękna kobieta?“
— Filmu nie oglądałem, ale pragnie nie znam

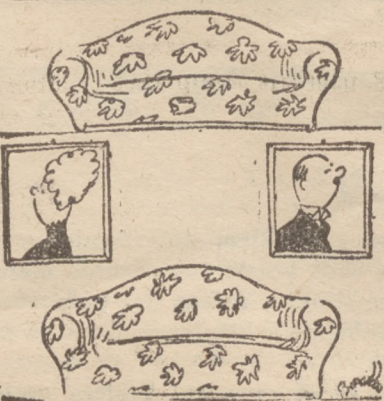
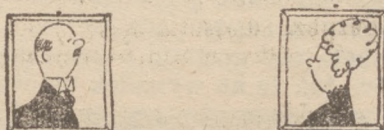
NAUCZYCIEL SPORTU.

Ależ, moje panie, przecież to nie nauka miłości!

NA MASKARADZIE.

Miałeś głupi pomysł, żeby maskę włożyć. Dlatego nas przyłapali i do ciupy wsadzili.

W DOMU PAŃSTWA PYTALKIEWICZÓW.

Przed kłótnią — i po kłótni.

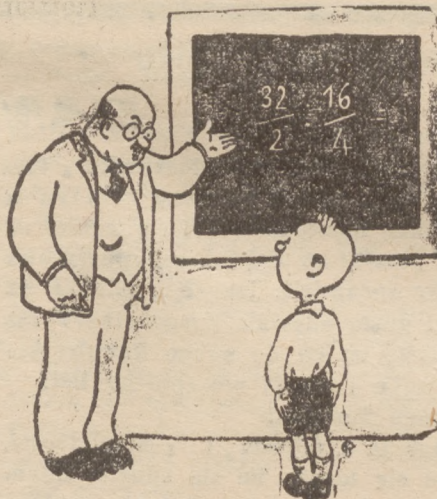
Uwaga, nie wchodzi!

W KOSZARACH.

— Strzelec Forsy umiecie pływać?
— Umie, panie poruczniku!
— Gdzieście się nauczyli?
— W wodzie, panie poruczniku!

NIEWINNA OFIARA.

— Jutro musisz zarząć kurę na obiad — powiada Bartkowa do Bartka
— A to niby względem czego?
— Jaki? Przecież jutro będzie dwadzieścia lat, jakieś się pobrali!
— A cóż biedna kura temu winna?
— pyta zdumiony Bartek.

Rafalski, masz oglądać tablicę z napisaniem zadaniem, a nie mnie, bo ode mnie i tak się wiele nie nauczysz.

Przepraszam, czy może mi pan powiedzieć, dokąd przeprowadziła się pani Wasalska?

Przepraszam, chłopcze, dostałeś cukierka.

Nie chcę cukierka.
To kupię ci czekoladki.
Nie chcę czekoladki!
Co chcesz właściwie?
Ryczeć chcę, ojcze!

W OGRODZIE ZOOLOGICZNYM.

Chcę do małp.
Nie gadaj, patrz lepiej na ojca!